

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · maart 2016 · jaar 20 · #02

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Vilvoorde

**Geen centrumstad,
wel meer steun**

Josée Lemaître

**‘De Vlaamse Rand is niet
enkel kommer en kwel’**

**Spelen, zingen en vertellen
in het Nederlands**

+ AGENDA

Bára Sigfúsdóttir danst *The Lover*

**Passioneel en oprecht,
destructief en verstikkend**

WIL JE HET RANDKRANT
ABONNEMENT?

Ga dan naar
www.randkrant.be

Sport voor onsportievelingen

Paardrijden

Els Cuypers uit Hoeilaart werd vorige maand door Josepha Artoos aangeduid om **deketing** voor te zetten.

Zingen bindt en bevrijdt

Els Cuypers verbaast zich over de kracht van muziek. Een kracht die ze gebruikt in haar project The Singing Village. 'In een week tijd wil ik van elk dorp een zingend dorp maken en zoveel mogelijk mensen aan het zingen zetten. Muziekstijl maakt niet uit, als we het maar samen doen. Het project wordt afgesloten met een voorstelling.'

GEVOELENS DELEN

Cuypers ervaart dat er steeds minder wordt gezongen. 'Vroeger werd er altijd en overal gezongen, maar muziek is vandaag iets dat vooral door enkele artiesten gedaan wordt voor vele fans. We zijn de diepere betekenis kwijtgeraakt: het delen en uiten van gevoelens. Mensen gaan op zoek naar manieren om met elkaar in contact te komen en hun omgeving aangenamer te maken. Muziek kan dat teweegbrengen.'

'De Rand is een mix van nationaliteiten en culturen. Vaak zoeken we naar hoe verschillend onze cultuur is met een andere. Door de muziek heb ik echter ontdekt hoe veel we met elkaar gemeen hebben. Muziekteksten over heel de wereld gaan vaak over universele onderwerpen: liefde, angst, geboorte en sterfte. Een mama in Irak wil dat haar kind een mooie en gezonde toekomst heeft, een mama hier wil dat ook.'

Elkaar leren begrijpen, dus. Net daarom wil Cuypers muziek terug bij de mensen brengen. 'Er is genoeg cultuuraanbod in de Rand, maar mensen moeten er tijd en budget voor vrijmaken en zich verplaatsen naar een concertzaal. Ik wil muziek tot bij de mensen brengen op onverwachte plekken: een flashmob op de markt, een optreden in huiskamers. De

muziek krijgt dan een andere invulling.'

ZINGEN IS GEZOND

'Mensen komen thuis van het werk en hebben vaak geen zin of tijd meer om iets te doen. De stress stapelt zich zo hard op dat het soms te zwaar wordt. Wel, zingen werkt bevrijdend. Wetenschappelijk bewezen, want door te zingen daalt het stresshormoon cortisol in ons lichaam. Vaak zijn de liedjes die ik aanleer ook in een andere taal. Doordat de mensen melodie en tekst in één week moeten kennen, krijgen ze geen tijd om aan de dagelijkse beslommeringen te denken, maar dagen we wel hun geheugen uit.'

Soms moeten mensen daarvoor een drempel overgaan. 'Mensen moeten meer durven. In alles van het leven. Remmingen houden ons tegen. Ik moet mensen vaak over een punt heen helpen. Eenmaal ze het toelaten, zijn ze vaak zelf verbaasd over hoe makkelijk het zingen gaat. We zouden als mens verder staan als we vaker iets meer zouden durven.'

Tot slot: zingen is van alle generaties. 'Er zijn zeker genoeg socio-culturele activiteiten, maar vaak zijn die gericht op een bepaalde doelgroep of leeftijd. Ik wil alle mensen samenbrengen: jong en oud, blank en zwart, rijk en arm. Soms laat ik mensen elkaar een liedje uit hun land aanleren. De muziek is op dat moment een hefboom om een andere cultuur te leren kennen.' Het is ook een argument om elkaar te blijven ontmoeten. 'Als ik via mijn project bijdraag aan een hechtere gemeenschap die elkaar blijft ontmoeten en blijft zorg dragen voor elkaar, dan is mijn boodschap overgekomen.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

22
26

AGENDA

MAART
2016

ABONNEMENT

15 € voor wie in de Rand woont,
20 € voor wie buiten de regio woont
(9 nrs/jaar). Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

INHOUD

04

12

32

06 VANASSETOTZAVENTEM

09 MIJNGEDACHT

16 BOUWERK

22 INTERVIEW

24 OPVERKENNING

25 MIJNPLEK

26 MIDDENIN

29 KWESTIEVANSMAAK

32 GEMENGDEGEVOELENS

Geen centrumstad, wel meer steun

De Vlaamse Regering zal Vilvoorde financieel ondersteunen om de problemen van kansarmoede, scholing, radicalisering, welzijn en jeugdwerkloosheid het hoofd te bieden. Een erkenning als centrumstad of een erkenning van de Rand als centrumregio zit er echter niet in.

FR

Spelen, zingen, vertellen

Anderstalige kinderen via spelletjes, liedjes of al knutselend onderdompelen in het Nederlands. Dat is het opzet van de taalstages en taalateliers die vzw 'de Rand' met groeiend succes organiseert in haar gemeenschapscentra. 'Er is veel interesse voor taalstimulerende activiteiten.'

Voor jezelf kunnen denken

'Mensenrechten staan boven elk politiek systeem. Ik blijf mij verzetten tegen de idee dat mensen- of vrouwenrechten in naam van een cultuur, ideologie of religie geschonden worden. Voor jezelf kunnen denken, het is een basiswaarde', zegt mensenrechtenactiviste Darya Safai uit Wemmel.

FR

VERDELING

RandKrant maart wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand' • Hoofredactie Geert Sellselach • Eindredactie en coördinatie Ingrid

Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legrève • Druk Dessain, Mechelen • Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

Vilvoorde

Geen centrum wel

Vlaams minister Liesbeth Homans (N-VA) zal Vilvoorde financieel ondersteunen. Dat is nodig om de problemen van kansarmoede, scholing, radicalisering, welzijn en jeugdwerkloosheid het hoofd te bieden.

TEKST Bart Claes • FOTO Filip Claessens

Ook Halle en andere randgemeenten komen mogelijk in aanmerking voor meer geld vanuit Vlaanderen. Een erkenning als centrumstad zit er echter niet in. Daar ijvert de burgemeester van Vilvoorde, Hans Bonte (SP.A) al een hele tijd voor, zelfs tot bij de Raad van State. 'Alleen met die erkenning kunnen we rekenen op de structurele steun die onze stad broodnodig heeft', oordeelt Bonte.

VELE UITDAGINGEN

Vilvoorde heeft het moeilijk. Op een jaar tijd steeg het bevolkingsaantal van 42.200 naar 43.128, en liefst 70% van de nieuwe inwoners is jonger dan 18 jaar. 'Dat is een school extra op een jaar tijd', schetst Bonte. 'Maar in Vlaanderen duurt het tien jaar om een nieuwe school te realiseren. En dan heb ik het nog niet over de nood aan kinderopvang, sportinfrastructuur, welzijnsvoorzieningen. De meeste nieuwe inwoners komen uit Brussel en halen het gemiddelde fiscale inkomen van onze gezinnen spectaculair naar beneden. We staan dus voor gigantische uitdagingen en er is nu al een achterstand.'

'AMPER 10 MILJOEN EURO'

De schoolse achterstand is torenhoog, de capaciteit aan kinderopvang is slechts de helft van wat er nodig is, het aandeel allochtonegezinnen ligt op hetzelfde niveau als in Antwerpen, er zijn problemen met radicalisering. 'Intussen vervult Vilvoorde wel een centrumfunctie voor de regio', zegt de burgemeester. 'We hebben een brandweerkorps,

FR VILLE-CENTRE: NON, PLUS DE SOUTIEN FINANCIER: OUI

La ministre flamande Liesbeth Homans (N-VA) apportera un soutien financier à Vilvoorde. C'est nécessaire pour faire face aux problèmes de précarité, de formation, de radicalisation, de bien-être et de chômage des jeunes. De même, Halle et d'autres communes de la périphérie peuvent aussi revendiquer une aide financière plus importante de la Flandre. Toutefois, une reconnaissance comme ville-centre n'est pas envisagée. Le bourgmestre de Vilvoorde, Hans Bonte (SP.A) défend cette idée depuis longtemps, même devant le Conseil d'Etat. 'Ce n'est qu'avec cette reconnaissance que

nous pourrons espérer l'aide structurelle indispensable à notre ville.' Luc Wynant (CD&V), président du Toekomstforum Halle-Vilvoorde et également bourgmestre de Liedekerke, est clair: 'Nous exigeons sans délai la reconnaissance de Halle-Vilvoorde comme région centrale et la reconnaissance de villes comme Halle et Vilvoorde comme villes centrales.' C'est la seule manière de faire face aux évolutions rapides observées dans le Rand. Le Toekomstforum réunit les bourgmestres de la région de Halle-Vilvoorde et demande plus d'attention et plus de moyens pour la région.

stad, meer steun

een ziekenhuis, scholen en centrale welzijnsvoorzieningen zoals een CAW. Toch worden we door Vlaanderen niet erkend als centrumstad, wel als regionale stad. Dat betekent dat we veel minder geld krijgen dan bijvoorbeeld Turnhout. Deze centrumstad staat lang niet voor de uitdagingen waar wij voor staan en telt bovendien minder inwoners. Het kan toch niet dat Turnhout 18 miljoen euro per jaar krijgt en dat wij het met amper 10 miljoen euro moeten stellen?

De erkenning als centrumstad is voor Bonte belangrijk omdat de stad dan op een structurele ondersteuning kan rekenen. 'Het gaat niet alleen om het extra geld voor de stad. Het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid geeft meer middelen voor de werking van de VDAB in centrumsteden om de jeugdwerkloosheid aan te pakken, maar omdat we de erkenning als centrumstad niet hebben, krijgt de VDAB dat geld niet. Ook voor het CAW, de geestelijke gezondheidszorg en de kinderopvang gelden er andere parameters in een centrumstad. Dat lopen we dus allemaal mis. Ik kan niet anders dan aan de alarmbel blijven trekken.'

De stad wil zelfs via juridische weg een erkenning afdwingen bij de Vlaamse Regering. Het schepencollege trok naar de Raad van State. 'Omdat we een feitelijke discriminatie vaststellen', aldus Bonte. 'We hebben de dertiende centrumstad, Turnhout, als vergelijkingsbasis genomen. Een argument om Vilvoorde niet te erkennen was dat ons bevolkingscijfer lager lag dan dat van Turnhout, maar nu halen we Turnhout vlotjes in. Dat argument snijdt dus geen hout meer.'

TOEKOMSTFORUM

De druk vanuit Brussel manifesteert zich niet alleen in Vilvoorde. Ook Halle kreunt onder de uitdaging van de hoofdstad, net als andere gemeenten die aan het Brussels Gewest grenzen. De burgemeesters van de gemeenten in de Rand hebben zich verenigd in het Toekomstforum Halle-Vilvoorde. 'We eisen onverkort de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio en de erkenning van de steden Halle en Vil-

voorde als centrumsteden', zegt voorzitter Luc Wynant, tevens burgemeester van Liedekerke. Volgens de voorzitter zijn de uitdagingen niet min. 'De laatste vijf jaar groeide de bevolking in de Rand aan van 588.743 tot 617.330 inwoners. Demografische prognoses voorspellen tegen 2030 een toename met ongeveer 60.000 mensen.' Het gaat dan vaak om sociaaleconomisch zwakkere groepen, waardoor de hele regio onder druk komt te staan. In de scholen in de Rand is er hier en daar al plaats tekort en dat zal nog toenemen. We zullen meer kinderen, vaak ook andersstalige kinderen, moeten opvangen en dat vergt extra inspanningen. Ook de vraag naar bijkomende gezinsopvang en opvoedingsondersteuning kan niet op een adequate manier worden opgevolgd. Hetzelfde geldt voor de toenemende vraag naar ouderen- en thuiszorg.

Zelfs op vlak van criminaliteit neemt de Rand de problemen van de grootstad over. 'Ik lees in de krant dat de politiecommissaris van Sint-

'We eisen onverkort de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio en de erkenning van de steden Halle en Vilvoorde als centrumsteden', zegt Luc Wynant, voorzitter van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde.'

Pieters-Leeuw vertelt over de inbraakvlagen in zijn gemeente', zegt Bonte. 'Het gaat om beneden uit Oost-Europa die zich organiseren vanuit Brussel en de Rand binnensijpelen. Al die problemen pak je als gemeente niet alleen aan. Daarom is er een grote solidariteit tussen de burgemeesters in de Rand en vragen we samen ondersteuning aan de Vlaamse overheid.'

'GEEN CENTRUMSTAD'

In de Commissie voor Bestuurszaken, Bin-

nenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid van het Vlaams Parlement kaartte Michel Doomst (CD&V), burgemeester van Gooik en Vlaams parlements lid, de eis tot erkenning als centrumregio aan bij minister Homans. De minister ziet een erkenning van Vilvoorde of Halle als centrumstad niet meteen zitten. 'Je mag dit debat voor meer ondersteuning niet verwarren met het debat over wat een centrumstad is. Bij de dertien centrumsteden die we nu kennen, gaat het om de impact en de aantrekkingskracht die de stad uitoefent op haar omgeving. In het arrondissement Halle-Vilvoorde is het net omgekeerd: hier gaat het om de impact van Brussel op de steden en gemeenten in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Dat is een heel andere problematiek en vergt een andere aanpak.'

OBJECTIEVE CRITERIA ZOEKEN

Die aanpak komt er, zegt de minister, maar niet zomaar. 'Als je structurele financiële middelen wilt geven, moet je dat doen op basis van objectieve criteria. Tijdens de kerstvakantie zijn we daarnaar op zoek gegaan en we hebben er een aantal gevonden. Ik zal ze op zeer korte termijn aan de Vlaamse Regering voorleggen. Ik sluit dus niet uit dat nog een andere stad of gemeente uit hetzelfde arrondissement ook een bijkomende financiering zal krijgen omdat die stad of gemeente ook onder de negatieve invloed van Brussel moet leven.'

Het is niet de eerste keer dat de Vlaamse Regering geld uittrekt om steden en gemeenten te helpen bij specifieke uitdagingen. 'We hebben dat bijvoorbeeld gedaan in het kader van de preventie van radicalisering', zegt de minister. 'Toen hebben we middelen toegelend aan steden en gemeenten zoals Maaseik, Menen, Zele, Oostende, Mechelen, Vilvoorde, Antwerpen, Gent en Aalst. Ook voor de ondersteuning van de lokale besturen in het kader van de asielcrisis hebben we 20 miljoen euro vastgelegd in de begroting van 2016.' Hoeveel geld de Vlaamse Regering wil uittrekken voor de ondersteuning van Vilvoorde is nog niet geweten.

Zot van bio

WEMMEL In Wemmel is Bioloco gelanceerd, een nieuw initiatief rond biologische voeding. Voortaan kan je in gemeenschapscentrum de Zandloper elke vrijdag tussen 17 en 19 uur je biologische groente- en fruitpakketten afhalen, afkomstig van lokale boeren. 'Onlangs stelde ik vast dat de bio-aardappelen in de supermarkt, die ik bewust koop, eigenlijk uit Israël komen, terwijl er een goed aanbod van bio uit eigen land bestaat', vertelt mede-initiatiefnemer Bert Van Nieuwenhuysse. 'Daarom zijn we op zoek gegaan naar een lokale partner voor biologische fruit- en groentepakketten. Dat is Bio Bello uit West-Vlaanderen geworden. Via hun website kan je pakketten bestellen zo vaak je maar wil. Je moet geen abonnement nemen

en als de inhoud van de mand je een bepaalde week niet bevalt, dan sla je die week gewoon over. Een heel flexibel systeem. Je kan elke week bestellen tot dinsdagavond en op vrijdagavond je pakket komen afhalen in de cafetaria van de Zandloper. Wie dat wil, kan een glas blijven drinken en wat receptideetjes uitwisselen. Als het initiatief een succes wordt, willen we in zee gaan met meer producenten, die dichterbij Wemmel actief zijn.' - TD

i Meer informatie over Bioloco Wemmel vind je op Facebook. Inschrijven kan via www.biobello.be.

De schande van Duinkerke

WEMMEL 'Frankrijk zou zich diep moeten schamen. Pas na de winter over de brug komen met verwarmde tenten voor de duizenden vluchtelingen in Calais en Duinkerke is ongehoord voor een Europees land.' Dat zegt Dirk Vandervelden uit Wemmel, die al sinds januari regelmatig naar het tentenkamp vlakbij Duinkerke trekt. 'We proberen er als vrijwilligers het beste van te maken, maar de toestand is echt verschrikkelijk. We pogen tenten op paletten te krijgen, tent aan tent te gaan luisteren wat mensen het dringendst nodig hebben, of gewoon hun verhaal te aanhoren. Daar hebben ze een enorme behoefte aan. Ook achter de schermen wordt er gewerkt. Een aantal vrijwilligers gaat in dialoog met de overheden en hulporganisaties en lobbyt om eindelijk wat structuur in het geheel te krijgen. Ons doel is om het daar voor de vluchtelingen zo leefbaar mogelijk te maken. Dat is een verdraaid moeilijke opdracht als we zo weinig steun krijgen vanuit de Franse overheid.' - TD

Proeven van ruimte I

NOORDRAND Het Vlaamse departement Ruimte Vlaanderen, dat zich bezighoudt met ruimtelijke ordening in Vlaanderen, werkt samen met zijn Brusselse evenknie Brussel Stedelijke Ontwikkeling, de provincie Vlaams-Brabant en OVAM aan een zogenaamd territoriaal ontwikkelingsprogramma (T.OP) voor de Noordrand. 'De Noordrand van Brussel is een dynamisch en complex gebied met heel wat uitdagingen, ook op vlak van ruimtelijke ordening', vertelt Jan Zaman van T.OP Noordrand. 'Er staan heel wat projecten op stapel die mekaar overlappen of beïnvloeden. Denk

maar aan Uplace of de projecten in de kanaalzone. Daarom is het belangrijk dat het Brussels en het Vlaams Gewest de zaken beter op mekaar afstemmen. De voorbije maanden is er hard gewerkt aan een gemeenschappelijke visie op het gebied. Het resultaat is een *Proeve van programma*. In dat document leggen we verschillende voorstellen voor aan al wie geïnteresseerd is. We vinden het belangrijk dat onze visie gedragen wordt door zoveel mogelijk mensen. Al wie dat wil, kan tot 18 maart zijn mening en opmerkingen over de voorstellen geven.' De Vlaamse Volksbeweging (VVB)

en minister Weys reageren ondertussen afwijzend op de voorstellen van T.OP. Volgens de VVB wordt de Noordrand hiermee een volgebouwde voorstad. Minister Weys (N-VA), bevoegd voor de Rand, zegt in een eerste reactie verrast te zijn dat een Vlaamse administratie deze voorstellen doet en die tweetalig communiceert. Hij blijft voorstander van een groene en Vlaamse rand. - TD

i Meer informatie over de Proeve van programma van T.OP Noordrand vind je op www.ruimtevlaanderen.be/topnoordrand.

Huis van het kind bundelt krachten

OVERIJSE / HOEILAART 'Het gaat niet om een echt huis, maar om een samenwerking die destijds gegroeid is uit de Week van de Opvoeding, die trouwens nog altijd in GC de Bosuil in Jezus-Eik wordt georganiseerd. De gemeentebesturen en de OCMW's van Overijse en Hoeilaart zagen meteen het nut in om daaraan mee te werken en om nog andere initiatieven uit de grond te stampen die met de opvoeding van kinderen te maken hebben. Ook de bibliotheken, de Gezinsbond, de vzw Voedselhulp Overijse, Kind en Gezin, de gemeentelijke

Jeugddiensten, Kamp Kwadraat zijn op de kar gesprongen zodat het aanbod vanuit het Huis van het kind enorm is gegroeid', zegt Inge Lenseclaes (OV2002), OCMW-voorzitter van Overijse. De huiswerkbegeleiding voor kinderen uit kansarme gezinnen is een van de jongste initiatieven. • wf

i Info op 02 686 31 67 of via mail naar martine.raes@ocmw.overijse.be.

Restauratie Hoeve Felix De Boeck

DROGENBOS Eindelijk is het zover. De restauratie van de hoeve van schilder-boer Felix De Boeck in Drogenbos is gestart. De hoeve in de tuin van het FeliXart Museum dateert van 1856. De Boeck woonde en werkte er aan zijn indrukwekkende schildersoeuvre. 'We zijn heel blij dat de restauratie is gestart', vertelt Steve Roobaert, schepen van Cultuur in Drogenbos. 'De hoeve zal zoveel moge-

lijk in haar oorspronkelijke staat hersteld worden. Er komt een polyvalente ruimte die gebruikt kan worden voor allerhande workshops en activiteiten.' De Vlaamse overheid kende voor de restauratie een subsidie van 900.000 euro toe, goed voor 80% van de totale kostprijs. De overige 20% komt van de gemeente Drogenbos. De restauratie van de hoeve zou eind 2017 een feit moeten zijn. • to

Ruim een kwart van het agrarisch gebied in Vlaams-Brabant, of 35.000 ha, wordt niet gebruikt voor land- en tuinbouw. • Het gemeentebestuur van **Meise** is niet te spreken over de geplande fusie tussen voetbalclub FC Merchtem en KSC Wolveterm omdat Meise niet bij de gesprekken werd betrokken. Meise dreigt ermee de subsidies voor de jeugdwerking te herzien. • In **Wemmel** worden de volgende maanden nieuwe filialen geopend van Albert Heijn en Colruyt. Dat levert 70 nieuwe banen op. • De laatste gebouwen op de voormalige renbaan van **Sterrebeek** zijn gesloopt. Op de site komt een hotel en het onthaalcentrum van Sterea, een woon- en golfproject. • De actiegroep *Kom en bevrijd* ze wil een nieuwe, culturele bestemming voor de oude brandweerkazerne in **Asse** in plaats van de geplande afbraak voor een parking. • Vlaams-Brabant heeft van alle Vlaamse provincies de hoogste werkzaamheidsgraad bij de 55-64 jarigen. In 2014 bedroeg het aandeel werkenden in de leeftijdsgroep 49,6%. • Vanaf 1 februari kan je niet meer gratis parkeren aan het Westland Shopping Center in Anderlecht, waar heel wat mensen uit de Rand gaan winkelen. • De gemeenteraad van **Dilbeek** heeft ermee ingestemd om Sven Kums, de winnaar van de Gouden Schoen, tot ereburger van de gemeente te kronen. • De vereniging voor trein-, tram- en busgebruikers vindt een mogelijk nieuw uitstel van de S-baan, het voorstadsnet, onaanvaardbaar. • **Overijse, Hoeilaart, Tervuren** en Huldenberg slaan de handen in elkaar om hun streek toeristisch aantrekkelijker te maken. • De komende jaren investeert de provincie Vlaams-Brabant zo'n 3 miljoen euro in extra bufferbekkens in de Noordrand. Onder meer voor Kapelle-op-den-Bos, **Merchtem**, Opwijk en Londerzeel liggen er concrete plannen op tafel. • Chloe Glanowski

(17) uit **Hoeilaart** werd in Parijs verkozen tot Top Model Belgium. Ze studeert sportwetenschappen aan het Don Bosco Instituut in Groot-Bijgaarden. • De gemeente **Drogenbos** is misnoegd omdat ze niet gekend werd in de uitbreidingsplannen van de randparking in buurgemeente Ukkel. • Marktrock, het stadsfestival van Leuven, verhuist naar Aalst, Bilzen en **Vilvoorde**. • De verbouwingen aan het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA) in **Tervuren** zijn nog volop aan de gang, maar toch is de grote prauw, één van de topstukken met een lengte van 22,5 meter en een gewicht van 3,5 ton, terug naar het museum gebracht. • De nieuwe ondergrondse parking aan de Markt in **Tervuren** is sinds 1 januari geopend en biedt plaats aan 220 auto's. • Op zondag 4 september 2016 is **Overijse focusgemeente** van het Gordelfestival. Paradedepaardje blijft de fietstocht van 100 km. • Buurtbewoners van de Steenweg op Asse in **Brussegem** zien een forse uitbreiding van de industriezone Mollem niet zitten. Ze vrezen nog meer overlast van zwaar en snel verkeer. • Hubert Lyben uit **Tervuren** wordt de nieuwe voorzitter van vzw 'de Rand'. Hij volgt Jan De Craen uit Dilbeek op. • In **Grimbergen** wordt een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd langs de Oostvaardijk tussen de Kanaalstraat en de Bergstraat. Daardoor zal het huishoudelijk afvalwater van 158 inwoners niet langer met het hemelwater in de Aabeek terechtkomen. • **Sint-Pieters-Leeuw** start in de lente van 2017 met de aanleg van een nieuw fietspad langs de Pepingensesteenweg en de Galgstraat van aan het Mechelsgat tot aan de Dikke Linde. • Het gemeentebestuur van **Sint-Genesius-Rode** trekt 5.000 euro uit om externe consultants te raadplegen over een nieuwe markt in het centrum van de gemeente. • De politiezone **Asse, Merchtem, Opwijk, Wemmel** (AMOW) maakt bekend dat niet verzekerde voertuigen onmiddellijk getakeld en in beslag genomen worden. • De provincie Vlaams-Brabant, luchthavenbeheerder Brussels Airport Company, Vlaanderen en de gemeente **Zaventem** slaan de handen in elkaar om op korte termijn een fietsweg naar de luchthaven aan te leggen. Deze luchthavenroute is een aftakking van de fietssnelweg Leuven-Brussel. • JH

Tervuren in strips

TERVUREN De gemeente Tervuren was de voorbije maanden in de ban van het stripverhaal. Ter gelegenheid van de expo *Stars en Strips in Tervuren* verschenen ook twee stripverhalen die zich in de gemeente afspelen. *Waar is Fura?* van Kathleen Bollue en de 28-jarige Tervuurse tekenares Delphine Frantzen. Frantzen studeerde een paar jaar geleden af aan de Sint-Lukashogeschool in Brussel. De strip vertelt het verhaal van Nette en haar hondje Fura, dat vermist is. Nette gaat in Tervuren op zoek naar haar trouwe viervoeter. Een tweede stripalbum is *Imelda en de beelden van Mabinge* van Magajj, geestelijke vader van stripfiguur Flavi en artistieke duizendpoot, en Alain Vossen. Imelda is jobstudente in het Afrikamuseum in Tervuren. Samen met haar egel Fons beleeft ze een mysterieus avontuur. Ze krijgt een Afrikaans beeldje in haar bezit dat een groot geheim bevat... • TD

 Meer informatie over de Tervuurse stripverhalen vind je op www.heemkundetervuren.be.

Warm Wemmel

WEMMEL Een aantal Wemmelaars is gestart met het hartverwarmende initiatief *Warm Wemmel*. 'Ons doel is heel eenvoudig: warmte brengen onder de Wemmelaars', klinkt het bij de initiatiefnemers. 'We misten in onze gemeente een stukje solidariteit en daar wilden we iets aan doen. Begin dit jaar hebben we een benefietavond georganiseerd met optredens van lokale bands. Bijna 500 mensen kwamen erop af. De opbrengst, zo'n 7.500 euro, ging integraal naar het Wemmels Overlegplat-

© FC

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Fatima Ualgasi, Joris Hintjens, en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Brasser

Brasser, alias Paul (Pol) De Valck werd op in 1937 geboren in Humbeek. Maar Pol was ook een halve Pajottenlander, want hij heeft lang in Schepdaal gewoond, tot aan zijn veel te vroege dood in 2001. Onder de naam Brasser stuurde Pol De Valck in de loop der jaren meer dan 15.000 puntige spotprenten de wereld in.

In zijn beginperiode als cartoonist werkte Brasser een hele poos voor het Vlaams-Nationaal Weekblad *Wij*. Toen ik in het begin van de jaren 90 van de vorige eeuw zelf voor dat blad werkte was Pol al een gereputeerd en gewaardeerd tekenaar die dagelijks zijn vlijmscherpe tekenpen de vrije teugels liet in *De Standaard* en *Het Nieuwsblad*. Die kranten werden in mekaar geknutseld aan de Gossetlaan in Groot-Bijgaarden. Ook *Wij* werd daar gelay-out en gedrukt. Pol kwam toen geregeld een praatje met ons maken. Het ging dan over koetjes en kalfjes, maar vaak ook over de politiek die hij op de voet volgde. Dan floepten de pretlichtjes aan in zijn ogen en muteerde de beminlijke Pol De Valck onmiddellijk in de guitige Brasser.

De politici, van wie hij de meesten al bij al sympathieke ijdeltuiten vond, waren bij uitstek zijn leveranciers van de nodige ingrediënten ter bereiding van een smakelijke grap: absurditeiten, futiliteiten en stomiteiten. Pol heeft ook jarenlang cartoons geleverd aan 't Pallieterke. Was Brasser daarom een rechtse rakker? Nee, ik denk het niet. Hij was ongetwijfeld Vlaamsgezind, dat wel, maar hij bekeek alles met een zekere geamuseerdheid, ook de Vlaamse strijd. Van dat laatste kan je 't Pallieterke bezwaarlijk verdenken.

In 1996 introduceerde ik Brasser en zijn collega-cartoonist Miel de Bolle bij mijn nieuwe werkgever Ring-tv. Bijna vier jaar lang tekenden Pol en Miel om beurten op vrijdag een spotprent, live in onze studio. Het waren pittige commentaren op gebeurtenissen waarover we in de loop van de week hadden bericht in onze nieuwsuitzendingen. Pol deed dat in zijn onnavolgbare tekenstijl: razendsnel, met soepele lijnen en zonder enige aarzeling. Het resultaat was telkens weer een typische Brasser om in te

kaderen. Toch was dat inkaderen iets waar Pol nooit aan dacht, daarvoor was hij te bescheiden. Bovendien had hij zich verzoend met de vluchtigheid van zijn medium. Hij voelde zich niet zozeer kunstenaar als wel een journalist die elke dag snel op de actualiteit inpikt. Dat maakt natuurlijk dat veel van zijn tekeningen inhoudelijk gedateerd zijn, maar de prenten op zich iconisch. Een spotprent van Brasser herken je tussen duizend andere. Ik overdrijf niet wanneer ik zeg dat zijn werk ondertussen een stukje Vlaams erfgoed is geworden.

Brasser, die in 2006 postuum het ereburgerschap van Grimbergen en een borstbeeld in Humbeek kreeg, wordt binnenkort opnieuw uitgebreid herdacht. Op 6 maart 2016 zou hij 80 worden, wat hem dus niet is gegund, op 16 maart is het alweer 15 jaar geleden dat hij overleed. Daarom wordt op 10 maart in Humbeek het prestigieuze kunstboek *Brasser - Leven en Werk* voorgesteld tijdens een huldeviering.

Maar eigenlijk wordt Brasser jaar in jaar uit geëerd in Humbeek. Er lopen daar veel Brassers rond, want 'Brasser' is de spotnaam van de Humbekenaren. De olijkste Brasser van allemaal is er jammer genoeg niet meer, maar als de anderen in Humbeek de eretitel 'Brasser' waardig blijven dragen, brengen ze dagelijks hulde aan Pol De Valck, de Opperbrasser.

TEKST Tom Serkeyn • FOTO Filip Claessens

form Kinderarmoede van het OCMW. Heel weinig mensen weten dat kinderarmoede een groot probleem is in Wemmel. In Vlaams-Brabant zijn er maar zes gemeenten waar er minder kinderarmoede is. De centen zullen dus zeker van pas komen. In de toekomst willen we nog andere activiteiten organiseren. De rode draad zal altijd dezelfde zijn: van onderuit, door en met Wemmelaars.' • TD

Meer informatie vind je op de Facebook-pagina Warm Wemmel.

Proeven van ruimte II

NOORDRAND De Brusselse en de Vlaamse bouwmeester hebben met de stedelijke en open ruimte-administraties van beide gewesten en een groep architecten besloten de koppen bij mekaar te steken. Samen willen ze met het initiatief *Metropolitan Landscapes* een visie ontwikkelen over de manier waarop er kan worden omgesprongen met de schaarse open ruimte die nog rest. 'De open ruimte in Brussel en de Vlaamse Rand verandert constant', zegt de Vlaamse bouwmeester Stefan Devoldere. 'Die twee regio's hebben er alle belang bij om hun visies op mekaar af te stemmen. Onder impuls van *Metropolitan Landscapes* maakte het Parijse bureau Agence Ter een studie over de Molenbeekvallei op de grens van beide gewesten. Het bureau stelt bijvoorbeeld voor om een ecoduct over de Ring te maken ter hoogte van het Laarbeekbos. Zo verbind je het Brusselse natuurgebied met het open landschap aan de Vlaamse kant. Maar tegelijk creëer je ook een uitkijkpunt met een fantastische zicht op Brussel. Zo wordt de Ring niet alleen een 'vuil' stuk infrastructuur, maar gaat hij deel uitmaken van de publieke ruimte.' • TD

De verschillende studies rond open ruimte in Brussel en de Vlaamse Rand resulteerden in een boek, dat je kan downloaden op www.vlaamsbouwmeester.be.

Josée Lemaître

‘De Vlaamse Rand is niet enkel kommer en kwel’

Josée Lemaître was tien jaar administrateur-generaal van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Ze zat aan de bron van alle informatie en ja, dat aspect, en haar collega's, zal ze missen, nu haar pensioen is aangebroken. 'Maar er komen allerlei nieuwe dingen op mij af. Ik zie het helemaal zitten.'

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Officieel gaat ze pas op 1 mei met pensioen, maar ze had nog vakantiedagen tegoed die ze er dan maar voor heeft geplakt, ook al omdat de Studiedienst in zijn huidige vorm op 1 januari ophield te bestaan. 'De eerste week had ik het lastig. Opeens moet je 12 uur op een andere manier zinvol invullen.' Lang bleef ze niet bij de pakken zitten. 'Ik pas een dag per week op mijn kleinzoon van acht maanden en ik ben onmiddellijk op zoek gegaan naar vrijwilligerswerk.' Een goede week heeft het geduurd om zich aan het nieuwe leven aan te passen.

INVALSHOEKEN

Even overwoog ze op haar 18e om geschiede-

nis te studeren, maar toen puntje bij paaltje kwam, schreef Lemaître zich in voor geografie. Een carrière in het onderwijs leek haar wel wat, maar het liep anders. 'Ik heb nog een extra studie Stedenbouwkunde en Ruimtelijke Ordening gedaan. Geografie is interessant omdat er veel wetenschappen samenkomen. Ik vond dat ik best veel wist, maar eigenlijk in niets gespecialiseerd was. Bij Stedenbouw stroomden studenten uit de meest uiteenlopende richtingen samen. Vanaf de eerste week kregen we er problemen voorgeschoteld die we met zo'n multidisciplinair team moesten zien op te lossen. Dan merkte je hoezeer een bepaalde studierichting je denken vormt: iedereen had een andere kijk op de zaak. Dat inzicht heeft me enorm geholpen in mijn latere carrière. Ik ben mij er altijd bewust van geweest dat je de dingen vanuit verschillende invalshoeken moet bekijken. Ook op de Studiedienst werkte het zo. Het is de studiedienst van de hele Vlaamse Regering, dus je werkt er sowieso domeinoverschrijdend. Dan helpt het als je elk probleem in een breder kader kan plaatsen.'

VALLEN EN OPSTAAN

Haar eerste baan was bij de Gewestelijke Economische Raad voor Brabant. 'Toen bestond de provincie Brabant nog', lacht ze. Toen de provincie in 1995 werd gesplitst, werd ook de Raad opgeheven en kwam ze bij de Vlaamse administratie terecht, op de planningsdienst. De Vlaamse administratie groeide en evolu-

eerde, en Lemaître surfte mee op de golven. Examen na examens klom ze op tot administrateur-generaal van de intussen tot studiedienst herdoopte planningsdienst. 'In het begin van je carrière kan het allemaal niet snel genoeg gaan. Gelukkig had ik een goede baas die me adviseerde om eerst te leren stappen vooraf te lopen: *Blijf nog maar een jaar of twee-drie waar je bent, werk je in, verruim je blik*. Ik keek en luisterde, nam initiatief waar het kon. Zo kom je vooruit, met vallen en opstaan. De eerste jaren op de arbeidsmarkt kunnen hard zijn, maar je moet leren hoe je met kritiek kunt omgaan en hoe je er iets positiefs mee kunt doen. Als je daar niet in slaagt, ga je huilend in een hoekje zitten en raak je nergens.'

BLIK NAAR BUITEN

Om de vijf jaar vraagt de Vlaamse Regering de Studiedienst om een uitgebreide omgevingsanalyse te maken. 'Dat was de laatste tijd een van onze belangrijkste beleidsvoorbereidende taken. Die analyse geeft een brede blik: wat gebeurt er in de wereld? Welke trends tekenen zich af in Vlaanderen? Wat voor impact hebben ze? Ministers en kabinetten baseren zich voor een stuk op onze omgevingsanalyses.' Vervolgens volgde de Studiedienst het beleid op: wat van al die verklaringen en intenties realiseert een regering ook effectief? 'Vanaf de huidige legislatuur kwam er ook beleids-evaluatie bij. Je kunt immers opvolgen zoveel je wil, je moet ook kunnen zeggen wat er goed of minder goed is gegaan en wat kan verbeteren.' Op 1 januari van dit jaar is de Studiedienst onderdeel geworden van het departement Kanselarij en Bestuur. 'Hoewel ik liever had gezien dat de Studiedienst zelfstandig bleef voortbestaan – zo'n dienst moet onafhankelijk kunnen werken – blijft het personeel in dienst en gaan de activiteiten gewoon door. Ik laat hem dus in goede handen achter.'

DE RAND: COMPLEXE REGIO ...

Lemaître is afkomstig van Lubbeek en kwam na een korte omweg via Gent in Ternat terecht. In de loop van haar carrière heeft ze de Rand rond Brussel van nabij leren kennen. 'Een van mijn eerste taken op de gewestelijke Economische Raad van Brabant was om de toen kraakverse

EN TREND-SPOTTING

Josée Lemaître spent 10 years working as general administrator for the Flemish Government's Research Department. There she was positioned at the source of all the flows of information and obviously this status and the rapport with her colleagues are some of the things she will miss now the time has come for her to retire. 'However, all kinds of new things are coming my way. I am really ready for that.' Every five years, the Flemish Government asks the Research Department

to undertake a wide-ranging background analysis. 'It was one of our key policy-preparation tasks. This analysis provides a broad perspective of what is happening in the world. An overview of what trends are taking shape in terms of demography, innovation and the economy, culture and society, ecology and space and politics and the institutions. This shows which of these trends are also discernible in Flanders, how likely they are to spread to here and what kind of impact this may have.'

'De troeven van de Rand komen veel te weinig in de media.'

gewestplannen te toetsen aan de economische vijfjarenplannen. Er ging toen veel aandacht naar de zuidelijke Rand. De oorspronkelijke bevolking raakte er nog moeilijk aan bouwgronden omdat de eurocraten de prijzen de hoogte injoegen. Daar heb ik toen onderzoek naar gedaan. Ik trok naar de gemeentehuizen en spitte er zolders en kelders uit op zoek naar bouwvergunningen en niet-vervallen verkavelingsvergunningen.

Er was nog niets geautomatiseerd, we hadden geen databanken. Ik heb dus elk dossier ter hand genomen, alles genoteerd en op kadasterplannen uitgetekend. Zo kreeg ik uiteindelijk een beeld van beschikbare gronden.'

Later werkte Lemaître ook op enkele kabinetten. Daar tekende ze mee het beleid voor Brussel uit. 'We stelden snel vast dat Brussel geen eiland is. Je moet de Rand er bijnemen als je een volledig beeld wil krijgen van de regio.' En ook dan geldt dat je er met vaststellingen alleen niet komt. Als er een probleem is, moet je het zien op te lossen. 'Zo is Vlabin-

vest ontstaan', zegt Lemaître, die verantwoordelijk werd voor het investeringsfonds. 'Het was een fantastische periode, omdat we echt op het terrein op zoek moesten naar beschikbare gronden en gebouwen. En dan gingen we onderhandelen met de gemeenten. Ik kende de Rand op dat moment vooral vanuit cijfers; nu zag ik met eigen ogen hoe stroef de communicatie tussen Vlaanderen en de verfranste gemeentebesturen soms verliep. Door die moeilijkheden hebben we al gauw soelaas gezocht in de privésector en samengewerkt met de sociale huisvestingsmaatschappijen. Niet dat bijvoorbeeld kloosters zo vlot wilden verkopen... Ook in die onderhandelingen hebben we allerlei technieken moeten toepassen om gebouwen en gronden via erfpacht te verwerven. Vlabinvest heeft samen met de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) van Vlaams-Brabant mooie dingen gerealiseerd. Mensen die een specifieke affiniteit hadden met de Rand konden onder iets gunstigere

voorwaarden een woning verwerven. Het was boeiend werk, want het moest ook juridisch allemaal in orde zijn. Je wil mensen aan een woning helpen, maar je mocht natuurlijk geen andere bevolkingsgroepen discrimineren; het was juridisch precisiewerk. We hadden er ook een mooi budget voor: aanvankelijk een miljard Belgische frank. Zodra er realisaties verkocht waren, stroomde er nieuw budget binnen dat we opnieuw konden investeren.'

... MET VELE TROEVEN

De problemen in de Rand krijgen veel aandacht. 'Maar het is niet enkel kommer en kwel in de regio', vindt Lemaître. 'Dat weten de inwoners wel, maar wordt daarbuiten te weinig benadrukt. De troeven van de Rand komen veel te weinig in de media. Je hoort over werkloosheid en dure gronden, over de taalproblematiek, enzovoort. Maar uiteindelijk is de Rand ook een rijke regio met allerhande ontwikkelingen op vlak van werkgelegenheid. Je hebt er mooie natuur en landschappen en een interessant cultureel aanbod. Ook de overheden hebben dat ingezien en zijn de regio met een ruimere blik gaan bekijken, zowel positief als negatief. De mobiliteit, de luchthaven, de kanaalzone, het tekort aan welzijnsvoorzieningen, de evolutie van de verfransing naar een globalere internationalisering,... Pas als je het hele plaatje bekijkt, zie je hoe complex de regio is. Daarom vind ik het ook noodzakelijk dat dit soort studies wordt voortgezet. Nu zou het bijvoorbeeld nuttig zijn om al die rapporten van

'Ik ben mij er altijd bewust van geweest dat je de dingen vanuit verschillende invalshoeken moet bekijken.'

de afgelopen jaren eens naast elkaar te leggen en de accentverschillen te bestuderen. Globaal is de Rand een welvarende en aantrekkelijke regio, maar zeker op vlak van sociale woningbouw, kinderopvang, onderwijs en voorzieningen voor ouderen loopt de regio achter. Ik weet dat de overheid extra middelen ter beschikking stelt om die lacunes in te vullen, maar er zal een bijkomende inhaalbeweging nodig zijn.'

Spelen, zingen en vertellen
in het Nederlands

Taalstages en taalateliers

Anderstalige kinderen via spelletjes, liedjes of al knutselend onderdompelen in het Nederlands. Dat is het opzet van de taalstages en taalateliers die vzw 'de Rand' met groeiend succes organiseert in haar gemeenschapscentra.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

Sinds kort werkt vzw 'de Rand' samen met een aantal nieuwe partners om het aanbod te diversifiëren en verder uit te breiden. 'We organiseren al twaalf jaar taalstages en taalateliers voor kinderen tussen 4 en 12 jaar', vertelt Cindy Van Dijck, stafmedewerker taalpromotie bij vzw 'de Rand'. 'De taalstages vinden plaats in de vakanties en duren een hele week. De taalateliers zijn er op woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag, acht weken lang. Elk jaar groeit het aantal inschrijvingen, sinds vorig jaar is er in twee gemeenschapscentra zelfs een verdubbeling van het aantal deelnemers. Dat bewijst dat de interesse in zo'n taalstimulerende activiteiten groot is in de Vlaamse Rand. Ook vanuit de scholen is er veel vraag. Die willen hun leerlingen aanmoedigen om van het Nederlands niet alleen een schooltaal te maken, maar ook de taal waarin ze in hun vrije tijd communiceren. Heel wat anderstalige ouders zijn zich intussen bewust van het belang van het Nederlands

voor hun kinderen. Dat kunnen we natuurlijk alleen maar toejuichen', zegt Van Dijck.

VERS BLOED

'Voor de begeleiding van de taalstages en -ateliers werken we samen met een aantal partners. In de beginjaren was dat Kamo, sinds 2009 is dat Panta Rhei onder het label Babbelkous. Die vzw is actief in de Lijsterbes in Kraainem, de Bosuil in Jezus-Eik en de Kam in Wezembeek-Oppem. We zijn heel blij dat er sinds dit jaar nog een nieuwe partner bij is. De Horizon begeleidt in de Moelie in Linkebeek en de Boesdaalhoeve

'De interesse in taalstimulerende activiteiten is groot. We vergroten en vernieuwen het aanbod.'

in Sint-Genesius-Rode. Ook voor de Zandloper in Wemmel komt er een extra partner om aan de grote vraag te kunnen beantwoorden. De samenwerking met nieuwe partners zorgt voor een frisse wind in het aanbod en geeft ons tegelijk de kans om onze expertise op vlak van taalstimulering verder uit te bouwen. De kennis en ervaringen in de facilititeitengemeenten en Jezus-Eik delen we zoveel mogelijk met andere gemeenten in de Vlaamse Rand. Zo is voor hen de stap een stuk kleiner om zelf te starten met taalstages en taalateliers.'

NIEUWSTE TELG

Vzw De Horizon, met thuisbasis in Sint-Genesius-Rode, startte begin dit jaar met een taal-

atelier in de Moelie onder de noemer Horizon-TAAL. 'De Horizon werkt op een aparte manier rond taalstimulering bij kinderen', zegt voorzitter en begeleidster Annelies Peeters. 'Elke dag starten we met kamishibai-verhalen. Kamishibai is een vorm van Japans verteltheater, waarbij met een kastje wordt gewerkt. In dat kastje passen tekeningen op A3-formaat. Elke tekening geeft een scène uit het verhaal weer. Voor de kinderen is het alsof ze naar een soort tekenfilm kijken en dat spreekt hen enorm aan. Doorheen het kamishibai-verhaal reiken we hen nieuwe woordenschat aan. Het verhaal vormt telkens de basis van het taalatelier. Met de woordenschat uit het verhaal spelen we daarna in kleine groepjes spelletjes. Alles draait rond spel, want de kinderen mogen niet het gevoel krijgen dat ze op school zitten. We werken bijvoorbeeld ook met taalriedels. Dat zijn korte conversaties op muziek, een beetje zoals rap. Die taalriedels leren kinderen onder meer hoe ze in het Nederlands de klemtonen moeten leggen, maar voor hen is het in de eerste plaats een leuk liedje dat ze leren. Tegelijk ontdekken ze dat het Nederlands een toffe taal is. En dat is de bedoeling.'

i Vzw de Rand organiseert doorheen het jaar taalateliers en tijdens de schoolvakanties taalstages in gemeenschapscentra van Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Wemmel en Jezus-Eik. Meer informatie vind je op www.derand.be

Uit het goede hout geschreven

MUZIEK

In bepaalde delen van Noord-Amerika wordt het hout van de Douglasspar veelvuldig gebruikt om stemmige blokhutten mee te bouwen. Met de resterende stammetjes kan binnen een gezellig haardvuur worden aangestoken.

Voor ons hier, in het iets minder bosrijke deel van de wereld, volstaat het echter om een plaat van de indieband met de naam **Douglas Firs** op te leggen om ongeveer dezelfde sfeer te creëren.

VARIATIE

Reeds voor hun debuut *Shimmer & Glow* uit 2012 viel de groep rond frontman, singer-songwriter en Meisenaar Gertjan Van Hellemont op door een onverzettelijke podiumprésence die steunt op soepele muzikaliteit, bekoorlijke samenhang en knap uitgehouwen songs. De plaat kon meteen op goede recensies rekenen en kende met *Shimmer And Glow*, *Misunderstood* en *Pretty Legs and Things to Do* ook drie bescheiden radiohitjes.

Volstond dat? *The Long Answer is No*, replieerde Douglas Firs – meteen de titel van hun nog betere, nog melodieuzere en nog meer gevarieerde tweede plaat. De warme countryrock werd nog iets avontuurlijker en sleepte de groep mee voor een reeks optredens die hen tot in Nederland, Duitsland, Zwitserland, de Amerikaanse Westkust en Canada bracht. De Douglasspar gedijt inmiddels dus zowat overal, zelfs op de weide van Pukkelpop, waar Douglas Firs vorige zomer voor een volle Wablief?!-tent speelde.

RODATIE

The Long Answer is No bleek ondertussen goed voor maar liefst vijf singles waar je er zeker al een paar van gehoord hebt: *Caroline*, *Don't Buy the House*, *Summer's Leaving*, *Can you tell her I said Hi?* en *Your Only Friend*. Dat mag geen wonder heten, aangezien Douglas Firs – intussen zowat het artiestenpseudoniem van Van Hellemont –

in de studio werd bijgestaan door een hele resem muzikale vrienden, zoals Bram Vanparys van *The Bony King of Nowhere* (waarvan Gertjan Van Hellemont als gitarist deel uitmaakt), mondharmonicawonder Steven De Bruyn, violiste Patricia Van Neste van *Balthazar* (waarvan bassist Simon Casier dan weer deel uitmaakt), toetsenist David Poltrock die vaak diensten levert voor Hooverphonic, enzovoort. Enfin, met al dat *namedroppen* willen we vooral de kwaliteit benadrukken van het werk dat Douglas Firs aflevert en van de openbloeiende muzieksceñe waar de groep deel van uitmaakt. Om het af te leren, geven we nog mee dat drummer Christophe Claeys ook al voor *Amatorski* en *Magnus* speelde en dat Van Hellemont zijn tweede plaat in Amerika liet afmixen door producer Tom Schick, die tijdens de rest van zijn uren hetzelfde doet voor onder meer Wilco en Ryan Adams – allebei referenties voor Van Hellemont, die inmiddels wel even beminne-lijk als bescheiden blijft. En live, met wat extra blokken hout op het oplaaiende vuur, klinkt de inmiddels goed geroede band nog beter. Op de vraag of Douglas Firs een blijver wordt in het Belgische muzieklandschap luidt ons lange antwoord dus ja. Ondertussen wordt dit een avond voor fijnproevers met een muzikale smaak die op zijn minst reikt van Meise, Vlaams-Brabant tot Memphis, Tennessee. • MB

VR • 25 MAA • 20.30

Douglas Firs

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Liefde en muziek

THEATER

Het is weinig professoren gegeven om behalve volle aula's ook nog eens volle theaterzalen te trekken. Een echte rockster is psychiater **Dirk De Wachter** nog niet, maar het gaat wel die kant op. De hoogleraar die verbonden is aan de KU Leuven en aan het Psychiatrisch Centrum van Kortenberg lijkt van ver alvast een beetje op Nick Cave, en hij is gespecialiseerd in onderwerpen die ook in de muziek nogal eens aan bod komen, zoals liefde en geluk. De Wachter drong met zijn boeken *Borderline* en *Liefde. Een onmogelijk verlangen* al een eindje door in de psyche van de gelukzoekende Vlaming en nu predikt de mediagenieke hoogleraar ook in het vrijetijdscircuit het realisme. Singer-songwriter **Eva De Roovere** en gitarist **Steven Janssens** engageerden hem voor een muzikale theatertour opgezet door *Te Gek!*? – het initiatief van Psychiatrisch Ziekenhuis Sint-Annendael uit Diest dat door allerlei projecten brede aandacht vraagt voor onze geestelijke gezondheid. *Liefde: een onmogelijk verlangen* is de naam van een voorstelling die liedjes van De Roovere afwisselt met teksten van De Wachter. Verwacht je aan vuistregels voor een leven dat al te hoge verwachtingen tempert, vrede leert nemen met het onvolmaakte en een economische, consumptivistische benadering van menselijke relaties afzweert. Ondertussen blijken psychiatrie en muziek elkaar van fijne metaforen te voorzien. MB

VR • 11 MAA • 20.30

Liefde:

een onmogelijk verlangen

Dirk De Wachter & Eva De Roovere
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Eendjes voeren

THEATER

Altijd fijn als bekende televisie-acteurs de zaal intrekken om terug te keren naar hun eerste liefde: het theater. **Daan Hugaert** en **Marc Stroobants** ken je misschien omdat ze negen seizoenen als Dams en Van Deun commissaris Witse bijstonden in de gelijknamige politiserie op Eén? De collega's werden vrienden en Hugaert wist Stroobants te overtuigen om samen met hem het stuk te hernemen dat hij eind jaren tachtig al eens vertaalde en speelde: *The Duck Variations* van de Amerikaanse regisseur en scenarist David Mamet.

Mamet is de scenarist van onder meer *The Postman Always Rings Twice*, *The Untouchables*, *Wag the Dog*, *Hannibal*, en *Glengarry Glen Ross* – dat als toneelstuk een Pulitzer Prize won. *The Duck Variations* (1972) is een van zijn vroegste (toneel)stukken. Het gaat over twee oudere mannen die elkaar regelmatig treffen op een bank in het park. Ze besnuffelen elkaar op zoek naar vriendschap en gespreksonderwerpen. Ondertussen observeren ze de eendenkolonie op de parkvijver, die functioneert volgens eigen sociale en biologische wetten. De vreemde aantrekkingskracht van de tekst zit in de manier waarop de observaties van de eendenkolonie zich vermengen met de discussies en bespiegelingen over de mensenwereld. Vormelijk valt de toneeltekst op door de manier waarop Mamet hem een *muzikale* structuur meegeeft, door in elk van de veertien scènes te variëren op dezelfde thema's. • MB

DO • 17 MAA • 20.00

The Duck Variations

Daan Hugaert & Marc Stroobants
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Een land is als een moeder

VORMING

Een filosofisch café over de vluchtelingenproblematiek; in deze tijden zijn er honderd en één goede redenen om hieraan deel te nemen. In maart organiseert Odisee – samen met het cultuurhuis deBuren – een avond over dit thema. Op het programma staat niet alleen een lezing over asielrecht, er wordt ook een vegetarische maaltijd geserveerd en een filosofisch debat gemodereerd. Twee vrouwen met een interessante kijk op het thema zetten hun visie uiteen: Nanda Oudejans, een jonge Nederlandse filosofe en Fatena Al-Ghorra, een Palestijnse dichteres. Hun uitgesproken standpunten vormen de basis voor een pittig debat.

Een debat waarin vragen zoals 'Willen we onze grenzen bewaken met een macht die nog weinig met recht te maken heeft?' of 'Hoe kan je het recht op asiel en het recht op grenzen met elkaar rijmen?', aan bod komen. Deze en andere actuele vragen zetten je aan het denken. De dialoog en de nuance staan hierbij centraal. Net zoals de gedachte dat het recht een kostbaar goed is dat we ook in moeilijke tijden niet zomaar moeten opgeven. • ND

DI • 1 MAA • 18.00

Een land is als een moeder

filosofische avond over asielrecht
Brussel, deBuren, 02 212 19 30

Goddelijke decadentie

EXPO

Divine Decadence, een titel die meteen aangeeft dat deze tentoonstelling grenzen durft opzoeken en verleggen. Het uitgangspunt? Het cultboek *A Rebours* van Joris-Karl Huysmans tot leven brengen.

Het boek vertelt het verhaal van een edelman die op het einde van de 19e eeuw beslist Parijs te verlaten en zich terug te trekken in een plattelandswoning waar hij zich overgeeft aan orgieën van parfums, bloemen, likeuren, juwelen, schilderijen en boeken. Terwijl hij de werkelijkheid in allerlei vormen van decadente verfijning wil ontvluchten, verliest hij uiteindelijk zichzelf. 'Met de expo willen we het decadentisme, dat zo typisch is voor het einde van de 19e eeuw, opnieuw tot leven brengen. Hiervoor zijn we een samenwerking aangegaan met het Mechelse theatergezelschap **Abattoir Fermé**. Het resultaat is een allesbehalve klassieke tentoonstelling met aan het theater ontleende accenten. Zo zijn er kijkdozen met miniatuurscènes die je fantasie prikkelen en je meevoeren naar een wereld waar

schoonheid gesublimeerd wordt en perversiteit niet ver weg is', zegt Luc Vanackere, directeur van het Kasteel van Gaasbeek.

GEDROOMD DECOR

Het sprookjesachtige kasteel is een gedroomd decor voor de tentoonstelling. Het ademt de sfeer van weleer, waar dandies en femmes fatales zich in buitensporige luxe wentelden. In de vele kamers krijg je telkens een andere invulling van het thema 'decadentie' te zien. 'Decadentie heeft vele gezichten. Vandaar dat we het onderwerp op verschillende manieren brengen. Zo zijn er heel wat filmfragmenten te zien, zoals een bekende scène uit de musical Cabaret waarin Liza Minnelli de hoofdrol speelt. We schuwen geen thema's die moeilijker liggen. Zowel duistere erotiek, gendercrossing als een morbide fascinatie voor verval worden getoond. We doen dit aan de hand van werken van kunstenaars van toen en nu. Of het nu een tekening van **Féli cien Rops**, een doek van **Kees Van Dongen**, een beeld van **Jan Van Oost** of een werk van **Jan Fabre** of **Berlinde De Bruyckere** is; ze tonen je stuk voor stuk de ambigue en tijdeloze aantrekkingskracht van het decadente.'

De wiskunde van **het seksuele**

VORMING

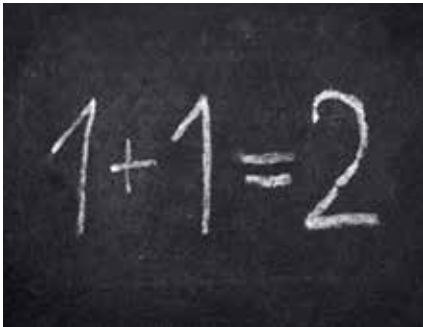
Wiskunde en seks. Op het eerste zicht twee zaken die niets met elkaar te maken hebben. Maar is dat wel zo? Kunnen we seks ook niet door een wiskundige bril bekijken en heeft wiskunde ook geen sexy kantje? Jean Paul Van Bendegem, hoogleraar logica en wetenschapsfilosofie, is overtuigd van wel en heeft hiervoor een aantal sterke argumenten die hij in stelling brengt. 'Aan de hand van een aantal voorbeelden toon ik aan dat er wel degelijk een strategie bestaat waarmee je je kansen om de

ideale partner te vinden zo groot mogelijk kan maken. Om dit te begrijpen hoef je geen wiskundige te zijn. Je hoeft alleen aan te nemen dat wiskunde een zoektocht is naar patronen en dat menselijke activiteiten eveneens tal van patronen vertonen. Je kan het vergelijken met de logica van speeddating. Ook daar hanteer je onbewust een wiskundig systeem waarmee je tot de beste match komt. Bij het zoeken van een partner is dat niet anders. Zo toon ik aan dat je 37% van je partners best laat passeren vooraleer je overgaat tot het kiezen van je ware levenspartner. Dat seks rationeler en wiskunde passioneeler is dan we spontaan zouden denken, is wat ik tijdens mijn lezing wil aantonen', zegt Van Bendegem. • ND

WO • 2 MAA • 20.00

De wiskunde van het seksuele

Jean Paul van Bendegem
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

EXISTENTIËLE CRISIS

Op 9 april opent in het kasteel ook een kunstkamer met werk van de Italiaanse schilder **Roberto Ferri**. Hoewel zijn monumentale schilderijen je spontaan doen denken aan de grote barokke meesters, zie je – als je een laagje dieper kijkt – dat ze een hedendaagse touch hebben. De lichamen die hij in al hun glans en glorie toont, dragen tegelijkertijd een element van verval in zich of lijken te muteren naar iets monsterlijks. 'Dat decadentie als een rode draad doorheen deze tentoonstelling loopt, is geen toeval. We leven in een tijd van ongeziene, materiële welvaart maar door het verdwijnen van de grote verhalen, die lange tijd de basis van onze christelijke, westerse samenleving vormden, steken gevoelens van onzekerheid en ontreddeering de kop op. Wat ooit een fin de siècle gevoel was, gaat intussen steeds meer op een voortdurend aanwezige existentiële crisis lijken. Divine Decadence nodigt je uit om hierover te reflecteren. Het is een wandeling die je doet stilstaan bij de wereld die wij de voorbije eeuwen gecreëerd hebben. Een wereld die in vele opzichten gruwelijk mooi is.' • ND

27 MAA TOT 26 JUN

Divine Decadence

i.s.m. Abattoir Fermé
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek, 02 531 01 30

Grietje twijfelt aan Hansje

Sprookjes bestaan om in verschillende versies verteld te kunnen worden. We leven niet meer in de tijd van de gebroeders Grimm, en dus zijn ook de maatschappelijke context en moraal die aan hun verhalen ten grondslag lagen inmiddels veranderd. Zo hebben we ondertussen ook al Roodkapjes die de boze wolf schrik aanjagen en lelijke eendjes die niet per se een mooie zwaan moeten worden om hun gelijk te halen.

En nu pakt theaterbedrijf **Het Woud** uit met een ver doorgedreven bewerking van Hans en Grietje. In het oorspronkelijke sprookje houdt Grietje de heks nog voor de gek om haar broer te kunnen bevrijden van een gewisse dood. Maar anno 2016 is het meisje niet meer zo ongevoelig voor de aantrekkingskracht die er van het heksenbestaan uitgaat. De keuze tussen een terugkeer naar de arme ouders of een bestaan in het peperkoeken huisje is sowieso nog altijd niet evident. Komt daarbij dat een beetje toveren of rondvliegen op een bezem misschien wel leuker is dan die eeuwige jongensspelletjes van lieve broer.

Dus is het plots helemaal niet meer zo onrealistisch dat Grietje bereid zou zijn Hans eigenhandig als worst te serveren in het heksenhuis. Of loopt het toch zo'n vaart niet? Voor het slotakkoord moet je naar deze kleine maar fijne, naar opera neigende muziektheatervoorstelling. • MB

ZO • 6 MAA • 16.00

Grietje de heks (+8j)

Het Woud
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

Rustplaats

SINT-ULRIKS-KAPELLE Een surrealistisch beeld. Een rustplaats voor de doden, uitkijkend op een imposant grondstation voor elektriciteitsdistributie, overschaduwd door hoogspanningskabels en -masten, op een boogschuit van het razende verkeer van de autosnelweg. Misschien vreemd om stil te staan bij een 'bergkot' voor het werkgerei van grafdelvers en de onderhoudsploeg van het kerkhof. Het nieuwe kerkhofhuisje werd zoveel meer dan dat. Het gekozen ontwerp van TRANS architectuur bood een antwoord op onze spirituele behoeften: stilte, luisteren, meditatie. Door een spel met licht, ruimte, ritme bouwden ze een klein, sereen universum als buffer tegen de brutaliteit van de omliggende werkelijkheid. Het onderhoudshuisje werd in 2012 volledig ter plaatse uit beton opgetrokken. De afdrucken van de houten bekisting zijn zichtbaar en benadrukken de horizontaliteit van de structuur. Een colonnade met ritmisch afwisselende zuilen strekt zich vanuit de opbergunit uit naar de straat. Ze biedt beschutting en is een wandelgang van licht en schaduw. De ingewerkte zitbank is een rustplaats. Als bij een klassieke tempel is de naakte, betonnen zuilengalerij een transitiezone die je binnenleidt in het heiligdom. Het hele kerkhof wordt binnenkort ook ingegroend, in het kader van Duurzaam Dilbeek. De zone met blauwe kiezel die de bodem bedekt en die nu aandoet als een oprijlaan tot aan de zerken, wordt afgegraven en vervangen door grindgazon, gefundeerd gras. Tussen de graven komen vaste planten en hagen. Zo zal de plek een groenpark worden, onderhouden met 0% pesticiden en een waardige laatste plaats voor de doden. • TDW

Lennaert & de Bonski's gaan voor goud

DO • 17 MAA • 20.30

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DI • 22 MAA • 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

Al zingend Nederlands leren

VARIA

Met **Lennaert & de Bonski's** moet dat lukken! Het is het vierde jaar dat de groep een muziekvoorstelling brengt waarin ze op een uitbundige manier bekende nummers in het Nederlands zingen. Deze keer worden het nummers van onder meer The Beatles, Michael Jackson en Khaled waarmee ze het publiek warm maken om mee in het Nederlands te zingen. Nieuw is dat ze nog meer inzetten op interactie. Verwacht je alvast aan een avond waarin er meegezongen, gedanst en gelachen wordt. 'Bij de show hoort ook een stripverhaal over het leven van de Russische broers Bonski. Samen met een cd met liedjes waarmee je verschillende werkwoordstijden kan inoefenen. Met de taal oefeningen kunnen anderstaligen hun Nederlands bijschaven. Maar onze eerste bekommernis is het publiek een avond te bezorgen waarin ze zich amuseren. Tachtig zorgeloze minuten waarin je je kennis van het Nederlands al spelenderwijs bijwerkt', zegt Lennaert Maes. • ND

Klarafestival

Lijden en medelijden

KLASSIEK

'Dit jaar kozen we als thema *lijden en medelijden*. Het gaat over barmhartigheid, over medelijden, over het respect voor andere mensen, over het aanvaarden van verschillen. Eigenlijk gaat het over een kritische overweging van wat in de laatste maanden is gebeurd', zegt artistiek directeur Hendrik Storme over de nieuwste editie van het Klarafestival.

Na hypocrisie, liefde, utopie, melancholie en hartstocht wil men zich dit keer aan de hand van talrijke muzikale voorbeelden uit alle stijlperiodes, op religie en geloof toespitsen. Actueler kan het niet. 'We hebben nood aan verschillende vormen van zingeving', zegt Storme. 'De Duitse filosoof Jürgen Habermas zegt dat de religies de bron kunnen zijn van de hele geschiedenis. We proberen alles op een rationele manier te verklaren, maar we komen uit bij de vaststelling dat niet alles rationeel verklaard kan worden.' Habermas vindt zelfs dat de moderne maatschappij

opnieuw religieuze stemmen in het politieke debat zou moeten toelaten.

In de toekomst wil men zich in de programmering toeleggen op de klassieke concerten en het muziektheater. Een kleine opsomming maakt deze trend duidelijker. Eén van de belangrijkste producties is de scenische bewerking van *Johannespassie* van Bach, waar de bekende Frans-Libanees regisseur **Pierre Audi** aan meewerkte. De beelden zijn van **Wim Delvoye**. Voor de uitvoering zorgen het barokorkest **B'Rock** en het **Muziektheater Transparant**. De passie wordt met een nieuw werk van de hedendaagse Israëliisch-Palestijnse componist **Samir Odeh-Tamimi** geconfronteerd. Een *Stabat Mater* mag niet ontbreken, het **London Philharmonic & Choir** presenteren het werk van de Poolse componist **Karol Szymanowski**. **René Jacobs** leidt de Akademie für Alte Musik uit Berlijn in een ander *Stabat Mater* van Pergolesi.

Philippe Herreweghe brengt met het **Collegium Vocale Gent** en het **Orchestre des Champs-Élysées** de bekende muzikale meditaties van Haydn *Die sieben letzten Worte unseres Erlösers am Kreuz*. Het befaamde **Budapest Festival Orchestra** o.l.v. **Iván Fischer** vertolkt één van de

De pijn van **Cobain**

FILM

Als je nog weet waar je was toen je voor het eerst *Smells like teen spirit* hoorde of het nieuws over de dood van Kurt Cobain vernam, dan betekent dat dat je ondertussen tegen de veertig loopt en misschien zin hebt om jouw muziekgeschiedenis wat bij te spijkeren. *Montage of Heck* is de Cobain-documentaire die er het meest toe doet voor wie wat inkijk wil in het bezwaarde hoofd van een van de meest getalenteerde en zelfdestructieve muzikanten van zijn tijd. Regisseur **Brett Morgen** kreeg van de familie Cobain vrije toegang tot de Super 8-video's die Cobains jeugd en de absolute begindagen van Nirvana in beeld brengen. Voor de soundtrack kon hij ook beschikken over de cassettes die Cobain op zijn kamer volspeelde. Hij vulde dat materiaal aan met animatiefilm, waardoor je de levensloop van Cobain van toen hij als kleuter zijn eerste plastic gitaar kreeg tot op het moment dat hij zich als vader zelf diende te ontfermen over zijn kleine dochter Frances Bean. Maar het meest waardevol zijn wellicht de bevoorrechte getui-

genissen van moeder, vader en stiefmoeder, zijn jeugd vriendin Tracy Marander, zijn *partner in crime* Courtney Love, en van Nirvana-bassist Chris Novoselic. Die familiale benadering zorgt er wel voor dat de neergang en de zelfmoord van Cobain onderbelicht blijven – al werpen de verhalen over Cobains getroebleerde relatie met zijn vader, zijn verslaving of zijn niet-aflattende maagpijn wel hun schaduw vooruit. • MB

DO • 24 MAA • 19.30
Montage of Heck

Brussel, Muntpunt,
02 278 11 11

Zingen met **Jackobond**

VARIA

Het is de goesting die telt, niet het gemak waarmee je de toonladder beklimt.

Dat is het idee achter **Jackobond in koor**, een uniek koorproject waarvan singer-songwriter Jackobond (echte naam Riet Muylaert) en dirigent **Hans Primusz** op zaterdag 2 april het resultaat tonen in GC de Zandloper in Wemmel. 'We willen vijftig personen, kinderen en volwassenen, die graag zingen bij elkaar brengen. Zij zullen samen met Jackobond op het podium staan.' Of je kan zingen of niet, maakt niet uit. Muylaert: 'Hans heeft een onwaarschijnlijk talent om mensen die niet goed kunnen zingen in een mum van tijd toch te laten zingen. Daarom heb ik ook geen schrik om mijn liedjes uit te lenen. Ik weet dat ze niet naar de verdoemenis gezongen zullen worden.' Primusz: 'Ik heb ervaring met pop-upkoren (koren die voor een bepaalde gelegenheid gevormd worden en daarna weer verdwijnen n.v.d.r.). Riet maakt frisse, toegankelijke liedjes die zich voor dit concept lenen.' In de weken voor het optreden vinden workshops plaats. 'De workshops zijn intensief. Je moet zin hebben om hard te werken, want het vraagt heel wat om op vijf dagen een concert in elkaar te boksen. Je hoeft geen uitzonderlijke vocale kwaliteiten te hebben om mee te doen, je moet alleen graag zingen.' Het is niet de eerste keer dat Primusz en Jackobond samenwerken. 'We traden eerder al op in Antwerpen, maar het optreden in Wemmel is het eerste – en voorlopig enige – elders in Vlaanderen met een pop-upkoor.' • MC

ZA • 5 MAA • 9.30

Jackobond in koor (+18j)

start zangstage met live-concert op 2 april
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DI • 29 MAA • 9.00

Jackobond in koor (6-12j)

start zangstage met live-concert op 2 april
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

grootste werken van het symfonische repertoire, de *Derde symfonie* van Mahler en ons **Nationaal Orkest** presenteert zich met de *Negende symfonie* van Bruckner. Het Poolse Wroclaw wordt dit jaar culturele hoofdstad van Europa. Twee belangrijke ensembles, **NFM Wroclaw Philharmonic & Choir**, vertolken filmmuziek. Er zijn ook twee radiokoren van de partij: het **Rundfunkchor Berlin** komt met Brahms' *Ein deutsches Requiem* en het **Vlaams Radiokoor** brengt o.l.v. de Chinese componist **Tan Dun** zijn *Water Passion after St. Matthew*. **Sir John Eliot Gardiner** en zijn **Monteverdi Choir** en de **English Baroque Soloists** zorgen met Bachs grootse *Mattheüspassie* voor de apotheose van het Klarafestival.

'Gardiner en zijn groepen zijn voor mij dé vertolkers van de muziek van Bach. Er zijn intussen iets minder traditionele uitvoeringen van die muziek, maar de twee moeten naast elkaar kunnen staan. Dat is mooi aan de muziek, ze is nooit af, er zijn 101 mogelijke uitvoeringen. Daarom is klassieke muziek de meest actuele kunst ter wereld. Ze kan altijd opnieuw worden uitgevoerd.' • MC

9 TOT 24 MAA

Erbarme dich

Klarafestival
Brussel, verschillende locaties,
www.klarafestival.be

PODIUM

THEATER

1000 man sterk

Mich Walschaerts
DO • 3 MAA • 20.30
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
VR • 4 MAA • 20.30
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA • 5 MAA • 20.30

Antigone
 Theatergezelschap Electra
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 9 MAA • 20.30

Onze Koen
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

VR • 11 MAA • 20.30

Liefde: een onmogelijk verlangen
 Dirk De Wachter & Eva De Roovere
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

DI • 15 MAA • 20.15

Wachten op Godot
 Ensemble Leporello
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 17 MAA • 20.00

The Duck Variations
 Daan Hugaert & Marc Stroobants
 Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO • 17 MAA • 20.30

Hoop
 Het Nieuwstedelijk
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

18 EN 19 MAA • 20.00

De Pieterman
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24

DO • 24 MAA • 20.00

Jongen toch
 Raf Walschaerts
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24

DO • 24 MAA • 20.30

The Beckett Boulevard
 De Koe
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 31 MAA • 20.30

**Lieden op zee/
 Uitvaart voorbij**
 Nieuwe Maatjes
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

KIDS

WO • 2 MAA • 14.00

Barbie-rama
 Theater Tieret
 Drogenbos, gemeentelijke feestzaal,
 02 333 05 70

WO • 2 MAA • 15.30

Tape (+4j)
 Tuning People & FABULEUS
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 6 MAA • 15.00

**De koning zonder
 schoenen (+3j)**
 4Hoog
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

ZO • 6 MAA • 15.00

Habitat (+6j)
 Radio Oorwoud
 Tervuren, GC De Warandepoort,
 02 766 53 47

ZO • 6 MAA • 16.00

Grietje de heks (+8j)
 Het Woud
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 12 MAA • 15.00

De Steltenloper
 De Maan & Nat Gras
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

De maan in het zand

Sprookjes enzo
ZA • 12 MAA • 11.00 EN 15.00
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24
ZO • 13 MAA • 15.00 EN 16.30
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90
DI • 29 MAA • 11.00 EN 16.00
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

ZO • 20 MAA • 11.00

Kast-eel
 Picalili
 Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZO • 20 MAA • 15.00

Snoopy & Peanuts
 familiefilm 3D
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

ZO • 20 MAA • 16.00

Onzen held (+4j)
 De Kolonie MT
 Kraainem, GC de Lijsterbes,
 02 721 28 06

ZA • 20 MAA • 19.00

Badaboem! (+8j)
 Dominique Van Malder
 & Karen Willems
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

ZA • 26 MAA • 19.00

Deux sans Trois (+8j)
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

WO • 30 MAA • 15.00

The Good Dinosaur
 familiefilm
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
 02 731 43 31

WO • 30 MAA • 15.00

**Dummie de Mummie en
 de sfinx van Shakaba (+6j)**
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

HUMOR

DO • 3 MAA • 19.30

Humoravond
 Bert Gabriëls
 Sint-Genesius-Rode,
 CC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DO • 3 MAA • 20.30

A World of Comedy
 William Boeva, Ralf Jennes e.a.
 Sint-Pieters-Leeuw, CC de Mersel-
 borre, 02 371 22 62

Tien jaar bezig, twee uur grappig

Xander De Rycke
VR • 4 MAA • 20.00
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
 02 731 43 31
DO • 10 MAA • 20.30
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 5 MAA • 20.00

237 redenen voor seks
 Axel Daeleleire &
 Hans Van Cauwenbergh
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

DO • 10 MAA • 20.00

Delicatissimo
 De Frivole Framboos
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24

DO • 10 MAA • 20.30

Met mij gaat alles goed
 Begijn Le Bleu
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

DO • 10 MAA • 20.30

Man van de wereld
 Steven Goegebeur
 Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DO • 10 MAA • 20.30

Ctrl
 Gili
 Sint-Genesius-Rode,
 CC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

BARBIE-RAMA (2/3)

SNOOPY & PEANUTS (20/3)

HUMOR THAT SWINGS (24/3)

VR • 11 MAA • 20.30

Stand-up Comedy Café

Humbeek, El Dorado,
02 263 03 43

WO • 16 MAA • 20.30

Kloeeke

Han Solo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Bossemans en Coppnolle

Brussels Volkstejoëter

18 EN 19 MAA • 20.00

ZO • 20 MAA • 15.00

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

25 EN 26 MAA • 20.30

ZA • 26 MAA • 14.00

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 24 MAA • 20.30

De fun, de hits!

Henk Rijckaert
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 24 MAA • 20.30

Humor that swings

Hans Liberg
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 25 MAA • 20.00

Jeukt

Intgeniep
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 26 MAA • 19.00

The Impossible Concert

Stenzel & Kivits
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

LITERATUUR

DI • 8 MAA • 20.00

Rrrrom

Theo Van Doesburg revisited
Brussel, Bozar, www.bozar.be

DANS

DO • 10 MAA • 20.30

Kinshasa Electric

Ula Sickle, Daniela Bershan e.a.
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

The Lover

Bára Sigfúsdóttir
VR • 25 MAA • 20.15
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00
26 EN 27 MAA • 20.30
Brussel, Beursschouwburg,
www.beursschouwburg.be

SENIOREN

DO • 3 MAA • 14.00

Bal Musette

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA • 7 MAA • 14.30

Udo zingt koning Tuur

pianoconcert
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DI • 22 MAA • 14.30

Wij zijn gezien in kamer 13

Echt Antwaarps Teater
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 4 MAA • 20.00

Willy Sommers: 1971-1981

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 6 MAA • 15.00

Back to Swing

Gunther Neefs & Vrt Bigband
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 10 MAA • 14.00

Ben van de wereld

Ben Roelants & Tom Van de Venne
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 10 MAA • 20.30

Isolde et les Bens

Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

VR • 11 MAA • 20.30

The fabulous

Johnny Cash roadshow
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

Ooit gewist

Clara Cleymans, Jaak Van Aasche,
Jelle Cleymans e.a.
ZA • 12 MAA • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
ZA • 19 MAA • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 18 MAA • 20.30

Nooit genoeg, met stoelen

De Mens
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 19 MAA • 20.15

History of Bigbands

The world famous Glenn Miller
orchestra
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 19 MAA • 20.30

The 20th Anniversary tour

Les Truites
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 19 MAA • 20.30

Hooverphonic

try-out
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 23 MAA • 20.30

Debademba

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 24 MAA • 20.30

Tom Vanstiphout

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR • 25 MAA • 20.30

Douglas Firs

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 25 MAA • 20.30

En Hoop

Tourist Lemc
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 26 MAA • 20.00

The lonesome dreamer

Paul Michiels
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

KLASSIEK

ZO • 6 MAA • 11.00

Lieve De Keyser, Robby

Boone & Paul Hermesen
aperitiefoncert
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 6 MAA • 11.00

TrioFenix

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

9 TOT 24 MAA

Erbarme dich

Klarafestival
Brussel, verschillende locaties,
www.klarafestival.be

VR • 11 MAA • 20.30

La Boheme

Bang-up opera
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 13 MAA • 11.00

Vitaly Pisarenko

pianoconcert
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 13 MAA • 15.00

La Princesse de Polignac

I Solisti del Vento & Chris Lomme
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 18 MAA • 20.00

The art of transcription:

J. S. Bach

Hildebrandt Consort
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

KINSHASA ELECTRIC (10/3)

THE FABULOUS JOHNNY CASH ROADSHOW (11/3)

HOVERPHONIC (19/3)

ZA • 19 MAA • 20.30
A grand opera night

Bang-up opera
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 19 MAA • 20.30
Raskin & friends

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO • 20 MAA • 11.00
Lakshmi

aperitiefconcert
Ossel, Sint-Jan-de-Doperkerk,
02 460 73 24

ZO • 20 MAA • 11.00
32 Foot/ Organ of Bach

Blindman
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 25 MAA • 20.30
The Quattrocelli Scenes

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

JAZZ

VR • 11 MAA • 20.30
Thomas Enhco & Vassilena Serafimova

Jazz met pit internationaal
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

A Fisherman's Tale

Christophe Devisscher Quartet
WO • 16 MAA • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 22 MAA • 20.15
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 1 MAA • 20.30
The Hateful Eight

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 2 MAA • 20.30
Spotlight

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 6 MAA • 20.00
Broer

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 8 MAA • 20.30
Wat mannen willen

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

45 years

DI • 8 MAA • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43
WO • 30 MAA • 20.30
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 13 MAA • 20.00
Seymour: an introduction

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 15 MAA • 20.30
Elser

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 16 MAA • 20.30
Problemski Hotel

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 17 MAA • 15.00 EN 20.00
Dheepan

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 20 MAA • 20.15
Ixcanul

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 21 MAA • 20.30
Demain

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 22 MAA • 20.30
Youth

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 22 MAA • 20.30
The Danish Girl

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 23 MAA • 20.30
Star Wars VII – The Force Awakens

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 24 MAA • 19.30
Montage of Heck

Brussel, Muntpunt, 02 278 11 11

VR • 25 MAA • 19.30
The Land of the Enlightened

Brussel, deBuren, 02 212 19 30

Les chevaliers blancs
DI • 29 MAA • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

11 TOT 20 MAA
Koen Demuyne

Sint-Pieters-Leeuw, kasteel Coloma,
02 371 22 62

VANAF 13 MAA
Nieuwe selectie uit vaste collectie

Drogenbos, FeliXart Museum,
02 377 57 22

TOT 20 MAA
Geert Vanderslagmolen

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

24 MAA TOT 24 APR
Sven Dauphin

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

27 MAA TOT 26 JUN
Divine Decadence

i.s.m. Abattoir Fermé
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

31 MAA TOT 22 APR
Marokkaanse moeders

Brussel, Recyclart, 02 212 19 30

TOT 31 MAA
Barbara Maur

schilderijen
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 24 APR
Werner Cuvelier

Drogenbos, FeliXart Museum, 02 377 57 22

TOT 22 MEI
Een Fresco

Daniel Buren
Brussel, Bozar, www.bozar.be

DI • 1 MAA • 20.00
Eerste hulp bij kindergevallen

Dr. Gerlant van Berlaer
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DI • 1 MAA • 18.00
Een land is als een moeder

filosofische avond over asielrecht
Brussel, deBuren, 02 212 19 30

DI • 1 MAA • 14.00
Verdichting

Leo Van Broeck
Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

WO • 2 MAA • 20.00
De wiskunde van het seksuele

Jean Paul van Bendegem
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 5 MAA • 20.00
Workshop gin & tonic

Com chez soif
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DI • 8 MAA • 19.30
Oh mama!

Who's afraid of the f-word?
Brussel, deBuren, 02 212 19 30

THE LAND OF THE ENLIGHTENED (25/3)

EEN FRESKO (TOT 22 MEI)

AMFIBIËNWANDELING (12/3)

DI • 15 MAA • 14.00

Hemorragische koortsvirussen

Piet Maes
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI • 15 MAA • 20.00

Eerste hulp bij kindergevallen

Arch'educ
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 20 MAA • 8.00

Wordt acrobaat met je kleuter

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 3 MAA • 14.00

Oorlogsrestanten in het Zoniënwoud

Hoellaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

ZA • 12 MAA • 20.00

Amfibiënwandeling

Tervuren, Arboretum,
0471 77 07 12

DO • 17 MAA • 14.00

Justus Lipsiuswandeling

Overijse, Justus Lipsiusplein,
www.ngz.be

ZA • 5 MAA • 9.30

Jackobond in koor (+18j)

zangstage met live-concert
op 2 april

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA • 5 MAA • 20.30

Burencirque

Circusvoorstelling van Daniël buren
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

5 TOT 20 MAA

Jeugdboekenweek

Sint-Pieters-Leeuw, hoofdbibliotheek,
02 371 22 64

WO • 9 MAA • 19.30

Femmuze (women only)

Martine Prenen
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 12 MAA • 20.00

Radio Modern

Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

Lennaert & de Bonski's gaan voor goud

DO • 17 MAA • 20.30
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DI • 22 MAA • 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA • 19 MAA • 14.00

She loves me

KT De Bietjes
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 20 MAA • 13.00

Door de bomen (3-10j)

Groen geurend familiefestival
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 26 MAA • 9.45

Paaseierenraap

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DI • 29 MAA • 9.00

Jackobond in koor (6-12j)

zangstage met live-concert op 2 april
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

Voor meer activiteiten in de
Rand, zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod
van Arch'educ vind je op
www.archeduc.be

NET GEMIST
RandKrant
februari 2016

RandKrant wordt elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld. Wie onze vorige editie (februari 2016) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be. Voor de gemeenten waar deze RandKrant van maart 2016 wordt verdeeld: zie colofon op pg.3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN FEBRUARI?

De onrust over het voetbalstadion op Parking C, Sophie Dutordoir, de bijzondere verkiezingen in Linkebeek, een halve eeuw beschutte werkplaats Mivavil, de bijzondere lucht van Merchtem, blessures begrijpen met actrice Jessa Wildemeersch, in het spoor van Danny Jonckx, vzw 'de Rand' wil mensen samenbrengen, onderzoek voorspelt tekort in scholen, en het verhaal van de Turkse Selma Dölek.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar - niet in januari, juli en augustus) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.
Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Je vindt RandKrant ook in een aantal verdeelpunten.
Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be

JACKOBOND IN KOOR (+18J) (5/3)

Passioneel en oprecht, destructief en verstikkend

Een eenzame figuur doolt door een verlaten landschap. Haar lichaam is kwetsbaar, haar overlevingsinstinct sterk. Ze wil samensmelten met de voortdurend transformerende omgeving en wringt zich daarvoor in allerlei bochten.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

De poëtische dansvoorstelling *The Lover* van de IJslandse Bára Sigfúsdóttir neemt de complexe relatie tussen mens en natuur onder de loep. De mens houdt van de natuur, maar heel gezond is de relatie niet. Hoewel passioneel en oprecht, is de liefde ook destructief en verstikkend. Ze bestaat nu, maar wat zal er op de lange termijn mee gebeuren? 'De mens heeft een kortetermijnrelatie met de natuur', legt Sigfúsdóttir uit. 'We putten er plezier uit, maar in ons enthousiasme putten we alle grondstoffen uit en brengen we onomkeerbare schade toe. Ik vertel het publiek niet wat het

daar allemaal van moet vinden, ik stel liever vragen die de toeschouwer aanzetten tot denken.'

TRANSFORMATIE

De danseres speelde al langer met het idee om een choreografie te maken over de natuur. Toen ze de fotoserie *Les amants* van de Franse kunstenares Noémie Goudal zag, viel de puzzel op zijn plaats. Ze koos de serie als inspiratiebron en vroeg de fotografe om de scenografie van de voorstelling te verzorgen. In samenwerking met Jeroen Verrecht van het bureau 88888 kwam een indrukwekkend, constant transformerend decor tot stand. 'Die transformatie was belangrijk. Ook in de natuur is alles continu in beweging, niets staat compleet stil.' Meer details mogen we niet prijsgeven. 'De reactie van het publiek op de veranderingen moet echt zijn. Het zou jammer zijn als het vooraf wist wat er zal gebeuren.'

IMPROVISATIE

In dat veranderlijke decor danst Sigfúsdóttir solo. Ze werkte de choreografie uit op basis van improvisaties. 'Als ik aan een choreogra-

fie begin, bijt ik me vast in het thema. Ik lees erover, kijk naar films. Op een gegeven moment stap ik de dansstudio in met al die informatie in mijn achterhoofd. Ik zet passende muziek op en ik kijk wat mijn lichaam ermee kan aanvangen.' Die improvisatiesessies neemt ze op video op, ze laat de beelden een aantal dagen liggen voor ze ernaar kijkt. 'Dan probeer ik er objectief naar te kijken, alsof ik niet mezelf maar een onbekende danser bezig zie. Ik pik eruit wat bruikbaar is en bouw daarop voort. Op de duur ontstaat een scène. Verschillende scènes boetseer ik samen tot een voorstelling.'

Voor *The Lover* heeft ze vooral gewerkt met bewegingen van geïsoleerde lichaamsdelen. 'Kleine, gedetailleerde bewegingen. Als je in de natuur gaat wandelen, hoor je het geluid van je voetstappen op de grond. In de stad gebeurt dat zelden, het geluid gaat op in de omgevingsruis. In de natuur is alles heel erg aanwezig. De zon kust je gezicht, de wind waait door je haar. Kleine dingen vragen aandacht en openen de zintuigen. Ik heb onderzocht hoe ik dat kon overbrengen in dans.'

BORKO

Ook de muziek krijgt een aanzienlijke rol in *The Lover*. 'Ik heb ervoor samengewerkt met de IJslandse muzikant Borko', vertelt Sigfúsdóttir. 'Hij gebruikt vaak natuurlijke geluiden en zet die om in iets anders. Het geluid van een waterval manipuleert hij zo dat het op de duur industrieel gaat klinken. Borko laat elektronische muziek, klassieke instrumenten en natuurlijk geluid samengaan. Wat hij voor *The Lover* heeft gemaakt, klikte onmiddellijk met de rest van de voorstelling. En zo komt het dat er momenten zijn waarop de dans centraal staat, maar evengoed krijgen nu eens de scenografie en dan weer de muziek de overhand.'

Sigfúsdóttir studeerde dans in IJsland, Nederland en aan P.A.R.T.S., de dansschool van Anne Teresa De Keersmaeker. Nadien bleef ze in Brussel wonen. 'België is wereldberoemd om zijn hedendaagse dans. De dansscène is hier ontzettend rijk. Het voelde dus heel natuurlijk om te blijven, me te laten inspireren door al die dansers en choreografen die hier werken en optreden, en mijn eigen werk ook van hieruit vorm te geven. Als je iets wil doen met hedendaagse dans is Brussel de plek waar je zijn moet.'

The Lover

Bára Sigfúsdóttir

VR • 25 MAA • 20.15

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

26 EN 27 MAA • 20.30

Brussel, Beursschouwburg,

www.beursschouwburg.be

Werk op maat

Het sociaal-economiebedrijf Rodea in Sint-Genesius-Rode biedt aangepast werk aan 85 licht mentaal gehandicapte mensen. De vroegere beschutte werkplaats, nu maatwerkbedrijf, wil zich met een vernieuwde website en een nieuw logo scherper profileren.

TEXST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Het groen- en tuinonderhoud vormt de grootste afdeling van Rodea', zegt directeur Alain De Grootte. 'Ons visitekaartje is het algemeen onderhoud van het Colomapark in Sint-Pieters-Leeuw. Het domein is 15 ha groot en bekend omwille van zijn rozentuin met 3.000 verschillende variëteiten. Het contract voor het Colomapark is met drie jaar verlengd. Andere langdurige opdrachten zijn het groenonderhoud van de gemeenschapscentra de Zandloper in Wemmel en de Bosuil in Jezus-Eik. Minder bekend is dat we (hoge) bomen snoeien, vellen en rooien, ook voor particulieren, op voorwaarde dat er voldoende werk is voor vier mensen. De groenploeg is nu in Sint-Genesius-Rode systematisch bomen aan het snoeien en vellen. Rodea is stevig verankerd in de gemeente en voert verschillende taken uit voor het gemeentebestuur, zoals het onderhoud van het containerpark en het proper houden van de straten.' De Grootte wijst op de continue zoektocht naar opdrachten bij lokale besturen, bedrijven en particulieren om werk te scheppen voor de 35 man in het groen- en tuinonderhoud.

CONFECTIE

Met zijn 25 personeelsleden is de confectie de tweede grootste afdeling. 'We beschikken over een ruim confectieatelier met een modern machinepark. De stiksters maken vooral baby-artikelen, borstvoedingskussens, waterdichte matrasvertrekken, parkleggers, tafellakens en zetelvertrekken. We snijden en stikken ook stoffen voor beurzen en winkels. Door de jarenlange ervaring kunnen we inspelen op elke vraag, van kleine aantallen tot grote orders. In België vinden we nog voldoende afzet, zowel bij starters als gevestigde bedrijven, maar we botsen op de toenemende concurrentie uit China. We moeten ons voortdurend aanpassen om de concurrentie het hoofd te bieden.'

HANDWERK

'Gelukkig is er nog veel werk dat niet door

machines maar enkel door mensenhanden kan worden uitgevoerd. Bij ons kan je terecht voor het etiketteren van producten, promotickers of labels aan te brengen, het plooien en plakken van verpakkingen, zoals pralinedoosjes. Het aanbrengen van antidiefstaltags of het ineensteken van bezems. Onze mensen zijn gespecialiseerd in dit nauwkeurig routine handwerk. Rodea staat ook in voor allerlei vormen van assemblage. Voor Colruyt bijvoorbeeld monteren we de persluchtlangen voor vrachtwagens en schroeven we houten en andere constructies voor hun winkels in elkaar.'

'Sedert de economische crisis van 2008-2009 is het niet meer vanzelfsprekend om het

hele jaar door werk te vinden voor alle werknemers. Daarom heroriënteren we onze commerciële strategie. Met het vernieuwde logo en belettering op onze dienstwagens en vrachtwagens proberen we ons bedrijf zichtbaarder te maken. We treden actiever naar buiten. Sedert een paar jaar focussen we ons sterker op het werk in enclave waarbij onze ploegen op verplaatsing gaan en in het bedrijf zelf de opdrachten uitvoeren.'

ONZEKERHEID

'De invoering van het nieuwe Vlaamse maatwerkdecreet noemt De Grootte de belangrijkste uitdaging voor Rodea. 'Door het wegvallen van het onderscheid tussen beschutte en sociale werkplaats zullen we naast werknemers met een licht mentale handicap ook mensen in dienst nemen met psychosociale problemen. Recent is het nieuwe maatwerkdecreet echter geschorst door de Raad van State. In afwachting van een aanpassing van het decreet brengt dit heel wat onzekerheid mee voor de nabije toekomst.'

 www.rodea.be

Er waren eens **twee ceders**

De superlatieven voor de beide beschermde ceders die de ingang van het Gravenkasteel in Humbeek sieren, zijn redelijk indrukwekkend. De oudste, de dikste en de mooiste van België, en ver daarbuiten, zou een mooie samenvatting kunnen zijn.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Toch is het verhaal daarmee niet af. Het gaat namelijk niet om één maar om twee verschillende soorten: een Atlas- en een Libanonceder op een paar tientallen meter van elkaar. Aan het schatten van de leeftijd durft niemand zich wagen, maar gezien de omtrek van meer dan zeven meter moeten ze zeer oud zijn. Kasteel eigenaar Didier 't Serstevens denkt dat ze dateren van omstreeks het einde van de 18e eeuw. 'Op dit ogenblik verkeren beide bomen in goede gezondheid, al zorgen vooral sneeuw en wind wel eens voor wat dode takken', zegt 't Serstevens. 'Op het einde van de 18e eeuw was het mode bij kasteel eigenaars om ceders te planten op hun domein. Dat is hier waarschijnlijk ook gebeurd.'

EERBETOON AAN DE BOOM

Bovendien waren er specifieke redenen waarom de bomen op 12 juni 2010 definitief werden beschermd door de Vlaamse Regering. Het gaat daarbij om de artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige en sociaal-culturele waarde, jawel.

Artistiek, omdat men vindt dat de bomen het beeld bepalen van de ruime omgeving, met een representatieve vorm voor beide soorten. Wetenschappelijk, omdat beide soorten niet altijd van elkaar te onderscheiden zijn, maar hier te allen tijde te vergelijken. Historisch, volkskundig en sociaal-cultureel, omdat men ze kan beschouwen als welkomstbomen, zo vlak aan de toegangsweg naar het kasteel.

Laat het duidelijk zijn: dit deel van het Gravenkasteelpark is niet openbaar toegankelijk, maar vanaf de Warandestraat heb je een goed zicht op beide bomen die je niet kunt missen. Het kasteel zelf, dat evenmin toegankelijk is, heeft ook een belangrijke waarde op allerlei vlakken, maar dat zou ons hier te ver leiden. Alle aanwezige gebouwen, inclusief die van de wat verderop gelegen manege, vroeger stoeterij, behoren tot het beschermde patrimonium.

OUDESTE BOS OUDSTE KANAAL

Het aangrenzende Gravenbos is wel toegankelijk voor het grote publiek, en dat vormt het grootste deelgebied van deze alles samen meer dan 100 ha grote bos- en parkzone. Het is grofweg in te delen in een relatief zanderig-droog westelijk deel en kletsnatte westelijke percelen die grenzen aan het Zeekanaal dat van Brussel tot Willebroek loopt. Dit is meteen een van de oudste bossen van de streek, terwijl het Zeekanaal een van de oudste kanalen van het land en zelfs van Europa is, want het werd in gebruik genomen op 11 oktober 1561.

ECONOMIE, ECOLOGIE, SOCIAAL

'Dit jaar zal het nieuwe bosbeheerplan klaar

N50° 56'12"
E004° 22'22"

zijn', hoopt kasteel eigenaar 't Serstevens. 'Dat moeten we uitvoeren in de loop van de komende jaren. Het is gestoeld op drie belangrijke pijlers die ik volledig onderschrijf: economie, ecologie en maatschappelijke relevantie. De Vlaamse en gemeentelijke overheid zijn partner in dit project. Dat vind ik erg belangrijk. Zo werken we samen om dit belangrijk historisch erfgoed zo goed mogelijk te bewaren. Dat beheer kost veel geld en de familie, die het gebied nu al meer dan tweehonderd jaar in eigendom heeft, doet haar best om het volledige familiestuk zo goed mogelijk te vrijwaren.'

't Serstevens staat even stil bij de economische component: 'Met de huurinkomsten van de manege en de houtopbrengst van het bos kan ik een deel van de beheerkosten dragen. Maar vergeet niet dat de manegegebouwen gemoderniseerd moeten worden vooraleer je kunt spreken over een goede uitbating door de huurder. Ook dat kost geld dat je eerst moet investeren.'

Als het gaat over de sociale component gaat het vooral over het permanent openstellen van een groot deel van het bos, zij het dat een belangrijk deel afgesloten blijft om verstoring te beperken. Eén tot twee keer per jaar is het park open naar aanleiding van een of ander specifiek evenement. Dat gebeurde onder meer al voor de verjaardag van de plaatselijke harmonie. 'Zo kunnen de omwonenden mee genieten van dit prachtige domein waarin ze rust en een mooie natuur vinden', zegt 't Serstevens. 'Dat zal ook in de toekomst zo blijven.' Over de toekomst gesproken: die ziet er alles samen wel goed uit. 'Gelukkig is mijn opvolging verzekerd. Mijn kinderen zullen zich later het lot van dit gebied blijven aantrekken, dat staat nu al vast.'

Ann Lerat groeide op in Zaventem, verhuisde later naar Engeland en leefde verschillende jaren in Afrika. Sinds vijf jaar heeft ze haar vaste stek in Grimbergen, waar ze vooral een boontje heeft voor de Maalbeekvallei.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Ik herinner me hoe mijn moeder mij als kind meenam op haar wandelingen in de open velden van Zaventem. 'Goed inademen', zei ze, 'want ze wilde dat ik voldoende frisse lucht binnenkreeg. Ze heeft mijn liefde voor de natuur aangewakkerd. Ongetwijfeld. Vandaag heb ik nog steeds nood aan open landschappen. Verschillende keren per week zak ik af naar de Maalbeekvallei. Het is een stukje ongerept natuurgebied vlakbij waar ik woon. Wat me naar deze plek toezuigt? De rust. Hoewel je maar een paar kilometer van de grote ring verwijderd bent, heb je toch het gevoel dat de verkeersdrukte ver weg is. Voor mij werkt dit helend. Na een drukke dag op kantoor is een wandeling langs de Maalbeek de beste oppepper.'

NATUUR PLUS CULTUUR

Naast vele knotwilgen en weilanden tref je langs de Maalbeek ook een aantal molens en een hoeve aan. Ze geven je een goed beeld hoe het leven hier honderden jaren geleden was. 'Dit is een plek met een rijk verleden. De molens vertellen je dat er hier vroeger heel wat boeren met hun graanoogst zijn gepasseerd. Toen werden die molens nog aangedreven door

de stroming van het water. Elektriciteit was er niet. Dat waren heel andere tijden. Het leven van die mensen was niet makkelijker maar wel eenvoudiger. Ze moesten knokken om te overleven, maar de stress van onze moderne tijd kenden ze niet. De druk die het internet en de mobiele telefonie met zich meebrengen, zouden ze zich niet kunnen voorstellen, evenmin als de files of het constante gezoem van auto's.'

EINDELIJK THUIS

Lerat vertelt dat Grimbergen de plek is waar ze wil blijven. Na haar rondzwerven en reizen is dit de plaats waar ze samen met haar partner oud wil worden. Ze omschrijft het als 'thuiskomen'. Een gevoel dat ze heel sterk heeft, wanneer ze na een reis voor haar werk de deur van haar huis in Grimbergen opentrekt. 'Het lijkt wel of de cirkel rond is. Mijn jonge leven startte in de Rand en na een intermezzo van meer dan dertig jaar ben ik terug, weliswaar ouder maar ook meer bewust van al het moois dat de regio te bieden heeft. Misschien is dat wel de essentie van de wereld rondreizen: ontdekken dat het echte geluk niet altijd ver weg hoeft te zijn. Een mooi stukje natuur in je achtertuin kan al voldoende zijn.'

'Het duurt al snel een maand of twee vooraleer de straatkinderen je vertrouwen.'

8 | In het spoor van Lore Boelens

Een kind mag t

Basketbal met straatkinderen in Bolivia, begeleiding van autistische kinderen in Brussel, een thesis schrijven in Vilvoorde. SMOG of het bijzondere verhaal van Lore Boelens. TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Je werkt deeltijds in het buitengewoon onderwijs in Brussel. Wat doe je precies?

'Ik begeleid een zwaar autistische jongen met een mentale beperking. De leraar heeft maar vijf leerlingen in de klas, toch heeft hij een extra begeleider nodig. Hij kan niet praten, niet lezen, niet schrijven. Zijn klasgenoten evenmin. Ik tracht hem te leren functioneren in het dagelijkse leven. In de klas poetst hij zijn tanden, maakt hij zijn boekentas leeg en leert hij zijn brooddoos in de kast te leggen. Op de speelplaats blijf ik bij hem omdat hij kan wegllopen of andere leerlingen kan aanklampen. Hij wil hun handen vastpakken en erin knijpen. Hij is heel tactiel. Tijdens de vrije tijd houdt hij ervan droge pasta en rijst door zijn handen te laten glijden.'

Hoe leer je hem iets aan? In welke taal doe je dat?

'We gebruiken SMOG, dat staat voor *Spreken Met Ondersteuning van Gebaren*. Leren is wat te sterk uitgedrukt. Op maandag knipt hij pictogrammen uit in verband met eten dat we vervolgens gaan zoeken in de winkel. Op dinsdag helpen we hem de groenten te snijden, nadien maken we er soep van. Hij

MIDDENIN

Vijf jaar **bijenhôtels**

Als je in 2010 sprak over bijenhôtels was de kans groot dat men meteen een blik op de telefoon wierp om de ziekenwagen te bellen en je af te voeren. Intussen is dit fantastisch logement voor alleen levende of solitaire bijen al danig ingeburgerd bij iedereen die zich het lot van deze insecten aantrekt. Meer zelfs:

het is een echt succesverhaal! Inderdaad, de paar tientallen bakken die we tot hier toe zelf hebben geplaatst bij bedrijven en particulieren zijn allemaal – veelal ten overvloede – bewoond, wat bijna overal leidt tot een nieuwe kosmos waar de betreffende soorten, hun collega-houtbaknestelaars en al hun vijanden, het mooie weer maken.

De batterij die alles aan de gang houdt, zijn de vele bloemen die in de buurt werden geplant of gezaaid en die energie leveren in de vorm van nectar en stuifmeel.

Vanaf half maart laten de eerste bijensoorten zich zien en dat zijn bijna altijd metselbijen. Zij trekken de cyclus op gang. Na hen volgen vele andere soorten die hun

toch een kind zijn

leert ook kuisen en stofzuigen. De periode waarin hij zich kan concentreren, is zo kort dat het moeilijk is iets met hem te doen. De thuissituatie van deze jongens is heel divers. De vader van de jongen die ik begeleid, is hoogbegaafd en spreekt verschillende talen. Gemeenschappelijk aan deze kinderen is dat ze graag gezien zijn door hun familie. Je ziet ook wanneer zij zich amuseren.'

In het kader van je opleiding psychologie heb je zes maanden stage gedaan in Bolivia.

'In La Paz werkte ik met jongeren en kinderen die op straat leven. Ze lopen weg van huis om te ontsnappen aan geweld en seksueel misbruik door familieleden. Anderen zijn wees geworden of hebben hun ouders nooit gekend. Ze slapen onder bruggen op vieze matrassen of in *cajeros*, zoiets als de bancontactlokalen hier. Bijna allemaal gebruiken ze *vuelo*, een schoenmakerslijm die ze inhaleren van een bolletje wol. *Vuelo* betekent 'ik vlieg' en staat symbool voor hun vlucht uit de werkelijkheid. Met een tiental psychologiestudenten van de Vrije Universiteit Brussel deden we er stage in het project *Wolf Pack Basketballproject La Paz*, een basketbalschool voor jongeren die op straat wonen. Basketbal om hen te motiveren gezond en sportief te leven, zonder drugs en geweld. Lokale organisaties helpen mee en de stad zorgde dat de terreinen in orde kwamen. Professor Loots heeft het opgestart met Daniela Riveros, professor psychologie en een gewaardeerde vertrouwenspersoon in de straten van La Paz, waar ze tien jaar onderzoek deed. Ze speelde

zelf ook basket op internationaal niveau. De derde initiatiefnemer is Ron Wolfs, ex-basketbalspeler en basketbalcoach uit Antwerpen, die ook in België sport gebruikt om kans te geven aan maatschappelijk kwetsbare jongeren.'

El Alto was jouw belangrijkste werkplek. Wat heb je er gezien en gedaan?

'Mannen stappen 's avonds op een groepje meisjes af en pikken er één uit. Meisjes tussen 11 en 24 jaar. Met de opbrengst uit prostitutie betalen ze die avond een slaapplek. Buiten slapen, gebeurt zelden. Het is koud op 4.150 meter hoogte. Mijn begindoel was om hen weg te krijgen van de straat, naar een veilige plek. Dat heb ik geprobeerd, ik heb kinderen bezocht en begeleid die terug naar huis gingen. Kindertehuizen bestaan ook, maar die zijn vaak te streng. Tijdens mijn stage verlieten drie kinderen de straat. Alle drie kwamen ze terug. Het is frustrerend dat je zo weinig kan veranderen, maar ik begreep dat de verandering die ik wenste, niet die van hen is. Daardoor ben ik gaan focussen op wat zij nodig hebben, door te luisteren. Door het samenleven hebben de groepjes kinderen en jongeren een zeer sterke onderlinge band die ze moeilijk kunnen missen. Als buitenstaander duurt het toch een maand of twee om hun vertrouwen te winnen. Ziekenhuisbezoek is daarvoor een goed moment. Ze hebben vaak geslachtziekten, krijgen rammel van de lokale politie of vechten. In de wachtzaal kan je uren praten voor je aan de beurt bent (lacht). Met hen bezig zijn, geeft veel

voldoening. Als je 's avonds mee voetbalt of basket speelt, merk je hoe veel deugd hen dat doet. Het zijn momenten waarop je ziet dat een kind dat op straat woont toch nog eens een kind mag zijn.'

DE EIN KIND DARF DOCH EIN KIND SEIN

Diesen Monat sind wir mit Lore Boelens aus Vilvoorde unterwegs. Sie arbeitet halbtags im Sonderunterrichtswesen in Brüssel, wo sie einen schwer autistischen Jungen begleitet und versucht ihm beizubringen, im alltäglichen Leben zu funktionieren. Während ihres Praktikums in Bolivien hat sie mit Straßenkindern gearbeitet. Über ein Basketball-Projekt hat sie versucht, sie dazu zu motivieren, gesund und sportlich zu leben, ohne Drogen und Gewalt. 'Als Außenstehende dauert es einen oder zwei Monate, um ihr Vertrauen zu gewinnen. Der Krankenhausbesuch ist dazu ein guter Moment. Im Wartesaal kann man Stunden reden, bevor man an die Reihe kommt (lacht). Es gibt Genugtuung, mit ihnen zu arbeiten. Wenn man abends beim Fußball oder Basketball mitspielt, merkt man, wie gut das ihnen tut. Es sind Momente, in denen man sieht, dass ein Kind, das auf der Straße lebt, doch noch einmal ein Kind sein darf.'

thuis vinden in de beschermende voor-geboorde gaatjes waar ze hun eitjes in kwijt kunnen en die ervoor zorgen dat de nieuwe generatie soortgenoten alle ontwikkelingskansen krijgt.

Laat dit een aansporing zijn om er zelf mee aan de slag te gaan. Je kunt de hotels kopen of zelf bouwen, daar is op het inter-

net genoeg informatie over te vinden. Let er vooral op dat de gaatjes goed geboord zijn en dat het hotel op de correcte plaats in de tuin belandt. Ook daarvoor kun je makkelijk bij dokter internet terecht. Met vijf jaar ervaring kunnen we onomwonden stellen: succes gegarandeerd!

TEKST Herman Dierickx

1 | Sport voor onsportievelingen: paardrijden

‘Een sport voor **alle** **leeftijden**’

Zou sporten zijn zoals lezen? Als je maar het juiste boek vindt, krijgt de microbe je te pakken? Ik heb al zoveel sporten geprobeerd, dat ik er aan twijfel. En toch. Er moeten toch sporten bestaan die niets te maken hebben met rondjes lopen, ter plaatse huppelen of je afkeer overwinnen voor een zwembad vol koud water? Eerste poging: paardrijden.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

‘We beginnen te stappen en ik denk aan weidse vlakten.’

De redenering is simpel. Zo'n 30 jaar geleden droomde ik van galopperen over weidse vlakten, de haren in de wind. *Black Beauty* en *The Neverending*

Story achterna. Maar paardrijden mocht niet van thuis. Ik zou van zo'n beest af kunnen vallen. Zou ik mijn fantasie van galop over de vlakke nieuw leven in kunnen blazen? Ligt in kinderdromen de sleutel tot de juiste sport?

EEN PAARD OP MAAT

‘Natuurlijk!’, hoor ik bij Manege Verbrande Brug in Epegem. ‘Iedereen kan het leren. Kom maar langs.’ Een beetje zenuwachtig maak ik kennis met Landman, mijn mooie, bruine en hoogbejaarde partner-voor-een-uur. ‘Een beginnende ruiter zet je niet op een jong, temperamentvol paard’, legt manegehouder André Janssens uit. ‘Wie pas leert rijden, heeft een rustig, ervaren paard nodig.’ Landman oogt inderdaad vriendelijk en kalm, maar hij is vooral ook heel groot. Ik heb een trapje nodig om op zijn rug te raken. Erg is dat niet, in de beginnersgroep waar ik deel van uitmaak, zijn er wel meer in dat geval. Het meisje op het paard achter me spreekt me aan. ‘Ik weet het niet. Het is mijn eerste keer’, zeg ik. Zij antwoordt: ‘Voor mij ook!’ Dat stelt

gerust. Ze hebben me alvast niet in een groep gedropt waar iedereen al veel meer kan dan ik. Lesgeefster An Verreth legt uit hoe ik de teugels vast moet houden: ‘Kort genoeg, over de pink, onder de drie middelste vingers, over de duim.’ We beginnen te stappen en ik denk aan weidse vlakten. De eerste minuut bevalt.

VAN 8 TOT 88

‘Paardrijden is niet leeftijdgebonden’, zegt Janssens. ‘Kinderen mogen beginnen vanaf 8 jaar en onze oudste ruiter was 88 toen hij stopte. Natuurlijk heb je op die leeftijd niet meer de soepelheid van een twintiger, maar bij paardrijden leg je de lat zo hoog of laag als je zelf wil.’ Het blijkt ook een typische familiesport. ‘In plaats van aan de kant toe te kijken hoe hun kinderen leren rijden, doen veel ouders na enkele lessen mee.’

In de piste hebben we intussen wat gemeenlijke rondjes gereden. We hebben geoefend hoe je een paard sneller laat lopen en laat stoppen, hoe je het laat voelen dat je naar links of naar rechts wil. ‘Nu gaan we in draft!’ zegt

EN ‘A SPORT FOR ALL AGES’

Maybe sports should be a bit like reading. You only have to find the right book and then you are hooked? I have already tried so many sports that I have very serious doubts about the idea. Still, there must be some kind of sport that has nothing to do with running around in circles, skipping on the spot or overcoming your horror of a swimming pool full of ice-cold water. In our new series ‘Sports for the non-sports fan’ the journalist Ines Minten sets off in search of an appropriate sport. Will she find it? The first one she tries is horseriding.

TIP VAN DE EXPERT

START MET SPORTEN

De cijfers liegen er niet om. De Belg sport te weinig. Zonde, want sporten verlengt en verblijdt je leven, je krijgt meer energie, minder overgewicht, meer goeie en minder slechte stoffen in je bloed. Kortom, je krijgt een prettiger leven en wordt een prettiger persoon. Waarom trekken die feiten zoveel mensen toch niet over de streep? Hoeveel fitnessabonnementen liggen er niet onder het stof? Hoeveel paar sportschoenen blijven eeuwig nieuw? Onze journaliste Ines Minten test verschillende sporten uit en maakt de balans op: hoe vindt een zelfverklaard hopeloos geval toch een geschikte sport?

PLAN!

'Hoe concreter, hoe beter, want een vage doelstelling blijft meestal niet duren. Vul voor jezelf de vier W's in: wat ga je doen, waar, wanneer en met wie?

En hang je voornemens ergens duidelijk zichtbaar op, bijvoorbeeld op de koelkast. Zo wordt het moeilijker om ze te negeren.'

i An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven.

Verreth. O-oh... Ik klamp me aan het zadel vast en wil het juiste ritme maar niet vinden: staan en zitten, staan en zitten. Het blijkt een pak moeilijker dan het lijkt. 'Veel mensen denken dat paardrijden geen echte sport is en het paard alles voor je doet. Maar je moet hard werken in de piste', lacht Janssens. 'En alle stress valt van je af, toch? Je moet je zo zeer concentreren op wat je doet, dat je geen ruimte hebt om te piekeren. Paardrijden maakt je hoofd helemaal vrij.'

WAUW?

Het draven is eerst best eng, maar tegen het eind van de les vind ik af en toe het juiste ritme en durf ik het zadel al eens los te laten. Na afloop geef ik Landman zachte klopjes in zijn nek: *Merci, paardje. Wij hebben dat samen goed gedaan.* Wanneer ik afstijg, voelen mijn benen rubberachtig van de inspanning. Drie dagen spierpijn zal volgen. Verwonderd ben ik, omdat de les veel beter meeviel dan gevreesd. Op weg naar huis betrap ik me zelfs op lichte spijt dat ik volgende week niet terug kan komen. *Wauw. Galopperen over de vlakte... dan toch?*

Eitjes

Pasen valt vroeg dit jaar. Aan het eind van de maand is het al zo ver: eitjestijd. Bij mijn ouders thuis is dat het moment voor vogelnestjes. Dat zijn gefrituurde of gebakken gehaktballen met een gekookt eitje binnenin.

TEKST Karla Goetvinck

Zeker de kinderen kijken elk jaar uit naar het eieren rapen en de brunch achteraf. Terwijl ik dit schrijf, krijg ik bevestiging van twee zieke exemplaren van het Goetvinck-geslacht op de bank. 'Dat ik zeker dat recept moet opnemen, want dat is heel lekker!' Bij deze.

VOGELNESTJES

Kook vier eieren. Wij gaan thuis voor hardgekookt (10 minuten in kokend water), maar op televisie zag ik ooit dat sommigen meer houden van een smeuïge dooier en dus gaan voor zachtgekookt (4 minuten). Koel de eieren onder koud stromend water en pel ze.

Meng 600 g gehakt (varkens of gemengd) met een eitje, peper, nootmuskaat, en 2 eetlepels paneermeel. Verdeel het mengsel in vier en vorm gehaktballen met een eitje erin. Iedereen heeft daar zo zijn eigen werkwijze voor. Sommigen zijn methodisch en vormen eerst een bal, maken daar een kuiltje in, stoppen daar het eitje in en sluiten de gehaktlaag. Ik doe maar wat.

Dan zijn er twee bakwijzen. Je kan de ballen

paneren en frituren (8 tot 10 minuten op 160 tot 170 °C), of je kan ze aanbakken in de pan en nadien een half uurtje garen in een oven van 180 °C.

Sommigen serveren hier een tomatensaus bij, maar wij gaan thuis voor Madeirasaus, een bechamelsaus met tomatenpuree, een scheutje Madeirawijn en wat gestoofde champignons. Lekker met aardappelpuree of met een stuk goed brood.

GEGRATINEERD WITLOOF OP ZIJN BRUSSELS

Ter gelegenheid van de vroege Pasen nog een winterse eierklassieker.

Snij de harde, bittere kern uit 700 gram witloof uit de volle grond. Smelt een klont boter en bak de stronkjes daarin aan alle zijden aan. Kruid met peper, zout en nootmuskaat, voeg een scheutje water toe en laat gaar stoven. Laat het witloof goed uitlekken.

Maak een bechamelsaus van 40 g boter, 60 g bloem, 2 tot 3 dl halfvolle melk, peper, zout en nootmuskaat. De melk kan je eventueel vooraf infuseren met een ui in ringen, een laurierblad en wat peperkorrels: aan de kook brengen, 10 min laten trekken, laten afkoelen en zeven. Verspil het vocht dat uit het witloof gelekt is, niet: dit is zeer lekker in de bechamelsaus.

Kook 4 eieren zacht, d.w.z. leg ze 4 minuten in kokend water. Pel ze onder koud stromend water.

Doe het witloof in een ovenvaste schaal. Leg de eitjes erop, overgiet met de bechamelsaus en bedek met gemalen emmentalerkaas. Zet onder de grill tot er een goudbruin korstje opkomt. Dien op met aardappelpuree.

In sommige recepten voor witloof op zijn Brussels koken ze de eieren niet vooraf, maar maken ze kuiltjes in de bechamelsaus en breken ze de eieren daarin. Na 10 minuten in een oven van 220 °C zouden de eieren ook gestold zijn.

Deputé Julien Dekeyser neemt afscheid

Ruimte ordenen

Na een politieke carrière, die in 1983 van start ging als gemeenteraadslid van Boortmeerbeek, heeft de 62-jarige Julien Dekeyser (Open VLD) eind januari zijn mandaat als gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant overgedragen. Zijn loopbaan stond in het teken van de ruimtelijke ordening.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Dekeyser was deputé sinds 2000. Ruimtelijke ordening was zijn belangrijkste bevoegdheid en eigenlijk de rode draad doorheen zijn hele carrière. In 1972 ging hij als ambtenaar aan de slag bij de afdeling Groenplan van het ministerie van Openbare Werken. In de jaren 80 hield hij zich op de liberale kabinetten van Jean Pede en Louis Waltniel bezig met ruimtelijke ordening. Van 1993 tot 2000 behandelde hij bij Stedebouw beroepen tegen afgewezen bouwdoSSIERS. Als gedeputeerde wordt hij opgevolgd door partijgenote Ann Schevenels, oud-burgemeester van Keerbergen. Bij zijn afscheid presenteerde Dekeyser zijn door Luc Van Loock geschreven memoires *Julien Dekeyser. Uit volle grond*.

'Mijn belangrijkste realisaties als gedeputeerde? In de eerste plaats het provinciaal ruimtelijk structuurplan dat de provincieraad in 2007 goedkeurde en een oplossing voor meer dan 3.000 gezinnen die permanent maar zonevreemd op campings en in weekendverblijven woonden.' Voorts is Dekeyser trots op de afbakening van de kleinstedelijke gebieden van Asse, Halle, Aarschot, Diest en Tienen, de meer dan 180 ha bijkomende bedrijventerreinen en de maatregelen tot betere benutting van industriezones, de inspanningen om de woondruk te verlichten en wonen meer te concentreren in de buurt van openbare vervoersknooppunten

door de ontwikkeling van enkele stationsomgevingen, de zoektocht naar geschikte locaties voor windmolenparken en het streefdoel om bij dit alles zoveel mogelijk de open ruimte te behouden.

CAMPING NOVA

Wonen op campings en in weekendverblijven is een thematiek waarmee Dekeyser al in de jaren 80 en 90 werd geconfronteerd als schepen en burgemeester van Boortmeerbeek. 'Het gaat vaak om sociaal zwakkeren die er zich konden domiciliëren, maar er volgens het gewestplan niet permanent mochten wonen. Dat gaf vaak aanleiding tot boetes, dwangsommen, veroordelingen en veel commotie in de media.' Er werden provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen gemaakt waarbij deze bewoning, naargelang de situatie, werd geregulariseerd.

De provincie regulariseerde op die manier de woonsituatie van circa 2.500 van de 3.000 betrokken gezinnen, wat deze groep definitieve woonzekerheid opleverde. Een 500-tal andere gezinnen moeten uiterlijk tegen 2029 verhuizen. Voor circa 150 van hen, die niet op eigen kracht een nieuwe woning kunnen huren of kopen, zal de provincie via sociale huisvestingsmaatschappijen op een tiental locaties voor kleinschalige huurwoningen zorgen. In Sint-Pieters-Leeuw bijvoorbeeld zullen in de zogenaamde 'Pipa-zone' vijftien sociale woonentiteiten worden gebouwd. Verderop is een woonwagenterrein voorzien waar veertig standplaatsen gepland zijn voor 'woonwagens op verplaatsbare constructies'.

KLEINSTEDELIJK GEBIED

Bij de afbakening van kleinstedelijke gebieden is het de bedoeling dat er een visie wordt ontwikkeld om het wonen, werken, recreëren en beleven in die gebieden te versterken. 'Hierbij wordt een harmonieuze ontwikkeling nagestreefd van kwalitatieve woongelegenheid, uitnodigende openbare ruimte, duurzame werkgelegenheid, levensvatbare kleinhandel en vlotte mobiliteitsstromen met als basis-toon het zuinig ruimtegebruik', zegt De Keyser.

Dit werd inmiddels geklaard voor Diest, Aarschot en Tienen. Het openbaar onderzoek voor de plannen in Halle werd recent afgesloten; die voor Asse zijn een tijd geleden opgestart.

In de afbakening van het kleinstedelijk gebied van Asse zal in bepaalde zones een gemengde stedelijke ontwikkeling mogelijk zijn, die naast lokale niet-hinderlijke bedrijvigheid ook huisvesting toelaat. Het gebruik van de bestaande KMO-zone Mollem wordt geoptimaliseerd

De afbakening van de kleinstedelijke gebieden in Asse en Halle is volop aan de gang.

door er ook klein- en middenschalige bedrijven toe te laten. In zuidwestelijke richting wordt deze KMO-zone met circa 15 ha uitgebreid. Daarnaast is langs de N9 ook een zone afgebakend om detailhandel te concentreren. Voorts worden drie zones afgebakend om als openbaar toegankelijk bos- en parkgebied te worden ontwikkeld. In het plan is ook de afwerking van de ring rond Asse voorzien. Ook de veelzijdige ontwikkeling van de PIVO-site in Relegem is hierin opgenomen.

HET NIEUWE WONEN

De koppeling van nieuwe woongelegenheden aan openbaar vervoer was een belangrijk streefdoel voor Dekeyser. Op basis van een woonbehoeftestudie besliste het provinciebestuur een tijd terug om in Halle-Vilvoorde woonuitbreidingsgebieden in de buurt van openbare vervoersknooppunten mogelijk te maken. Het is wel de gemeente die hierbij het laatste woord heeft. Ook in de plannen voor stationsomgevingen bij de afbakening van kleinstedelijke gebieden werd gestreefd naar woonverdichting. Om meer woongelegenheden te creëren, pleit Dekeyser er voor om de beperking, die in Halle-Vilvoorde geldt op het aantal bouw- en woonlagen, te versoepelen. In dit arrondissement mag niet hoger worden

gebouwd dan drie bouwlagen en twee woonlagen, een algemene regel waarop gemeenten via eigen plannen kunnen afwijken. Door de beperking tot twee woonlagen staan er in de praktijk veel gelijkvloerse verdiepingen, bestemd voor winkels of kantoren, leeg. Het opheffen van die beperking zou onmiddellijk veel woongelegenheden creëren.

BEDRIJVEN

Dekeyser stelt vast dat er voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijvzones in Vlaams-Brabant nog nauwelijks een draagvlak bestaat. 'De doelstelling van 1.200 ha nieuwe bedrijvzones uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt onhaalbaar. Bij de afbakening van kleinstedelijke gebieden en de realisatie van de economische knooppunten Kampenhout-Sas, Ternat en Londerzeel kon in totaal circa 180 ha bijkomende bedrijvzone worden gecreëerd. Meer doen, wordt moeilijk. Daarom zetten we in op de reconversie en de optimalisatie van bestaande bedrijvzones.' Wat betreft het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel is de bevoegdheid van de provincie beperkt. De provincie is wel nauw betrokken bij de ontwikkeling van bijvoorbeeld het gebied Vilvoorde-Machelen en het intergemeentelijk project TOP Noordrand.

De provincie startte in 2015 de gebiedsgerichte werking in de zuidelijke Zennevallei, in samenwerking met de gemeenten Beersel, Sint-Pieters-Leeuw, Halle en Drogenbos en het Regionaal Landschap Pajottenland. Dit project met de naam *Slimme transformatie in de versteedelijke Zennevallei* wil de verouderde economische structuur vernieuwen met behoud van de waardevolle openruimtestructuren. Concreet worden de openbare vervoersknooppunten en het fietsroutenetwerk uitgebouwd, het watersysteem versterkt en de bedrijventerreinen geoptimaliseerd.

TOEKOMST

'In de toekomst moet verder werk gemaakt worden van maatregelen die de woondruk verlichten en bedrijventerreinen optimaliseren, maar tegelijk de open ruimte zoveel mogelijk ontzien.

'Voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijvzones in Vlaams-Brabant bestaat nog nauwelijks een draagvlak. De doelstelling van 1.200 ha nieuwe bedrijvzones wordt onhaalbaar.'

Ook het creëren van ruimte voor het opwekken van hernieuwbare energie is nodig.' De studie *Energiekanskaarten*, waarin gezocht werd naar locaties waar mogelijke vormen van hernieuwbare energie kunnen worden opgestart, wordt binnenkort besproken op de deputatie. Dekey-

ser hoopt dat de provincie haar rol op vlak van ruimtelijke ordening kan behouden en zelfs nog uitbreiden. 'Provincies zijn beter dan Vlaanderen geschikt om intergemeentelijke ontwikkelingsprojecten op te nemen. Ze staan veel dicht bij de gemeenten en zijn voldoende deskundig.'

DE RAUM ORDENEN

Der Abgeordnete Julien Dekeyser nimmt Abschied von der aktiven Politik. In der Provinz Flämisch-Brabant war er fünfzehn Jahre lang für Raumordnung zuständig. In seinem Rückblick bieten ihm vor allem die Verwirklichung des provinziellen raumordnerischen Strukturplans, die Abgrenzung des kleinstädtischen Gebiets u.a. in Asse und Halle sowie die Regularisierung des Wohnens auf Campingplätzen Anlass zur Zufriedenheit. Auch über die Möglichkeit zur Optimierung von Wohn-

weiterungsgebieten an öffentlichen Verkehrsknotenpunkten und die Umgestaltung von Gewerbegebieten sind positive Punkte. 'In Zukunft muss weitere an Maßnahmen gearbeitet werden, die den Wohndruck verringern und Gewerbegebiete optimieren, den öffentlichen Raum aber zugleich so weit wie möglich schonen.' Dekeyser hofft zudem, dass die Provinz ihre Rolle im Bereich der Raumordnung behalten kann. 'Provinzen stehen den Gemeinden viel näher als Flandern.'

Voor jezelf kunnen denken

In 1999 nam het leven van Darya Safai een drastische wending. Samen met haar man vluchtte ze uit Iran. Hun doel? De religieuze dictatuur van hun vaderland inruilen voor een leven in vrijheid in België.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Vier dagen heeft onze studentenmanifestatie aan de universiteit van Teheran geduurd. Het was in 1999, maar ik herinner het me nog alsof het gisteren was. Het waren dagen van intens geluk, maar ook van eindeloos verdriet. We dachten dat we een einde aan de dictatuur konden maken. Toen op de vierde dag de veiligheidsdiensten ons verzet aan stukken sloegen, verdween onze hoop in het niets. Mijn man moest onderduiken, ik kwam in de gevangenis terecht. Plots bevond ik me in een lange, donkere tunnel die me uiteindelijk naar België bracht.

MENSENRECHTEN EERST

Vandaag wonen Safai en haar echtgenoot in Wemmel waar ze een bloeiende tandartspraktijk runnen. 'België is het land waar ik me opnieuw vrij ben gaan voelen. Dat gevoel is onbetaalbaar. Als klein meisje vond ik het onrechtvaardig dat ik mij vanaf een bepaalde leeftijd helemaal moest bedekken en dat de jongens van mijn leeftijd gewoon in korte broek mochten lopen. Waarom mocht ik als meisje niet te luid lachen? Waarom moest ik

me zo onopvallend mogelijk gedragen? Hoe jong ik ook was, ik ervaarde deze behandeling als een grote onrechtvaardigheid. Later begreep ik dat daar de kiemen van mijn mensenrechtenactivisme ontstonden. Ook al leef ik vandaag in een land waar de mensenrechten worden gerespecteerd, de activiste in mij vindt geen rust zolang de mensenrechten elders in de wereld worden overtreden. Mensenrechten staan voor mij boven elk politiek systeem. Ik blijf mij verzetten tegen de idee dat mensen- of vrouwenrechten in naam van een cultuur, ideologie of religie geschonden worden', zegt Safai met een overtuiging die je niet koud laat.

KRITISCH DENKEN

Naast mensenrechtenactiviste is ze ook moeder van een dochter van veertien en een zoon van acht. Voor haar en haar man is het essentieel dat hun kinderen in een vrij land opgroeien. 'We willen dat ze kritisch leren denken, zodat ze zich later niet verplicht voelen om bepaalde dogma's te aanvaarden. Hoe ruimdenkender we hen kunnen opvoeden, hoe beter ze gewapend zijn om niet mee te gaan in bepaalde doctrines.

MOOISTE PLEK IN IRAN

Persepolis, de oude stad van de Perzen.

LEKKERNIJ UIT IRAN

Chelo Kabob, een vleesgerecht met rijst.

MOOISTE HERINNERING

De kwalificatie van Iran voor het wereldkampioenschap voetbal in 1997.

Voor jezelf kunnen denken, het is een basiswaarde. Weet je dat dit onafhankelijk denken op lange termijn de beste waarborg voor vrede is? Vandaag voeden wij de generatie van morgen op. Hun *mindset*, hun openheid van geest, hun respect voor de vrijheid van denken van de andere; het wordt de voedingsbodem voor de toekomst. Vandaar dat ik veel belang hecht aan de emancipatie van de vrouw. Want geëmancipeerde moeders zijn de beste garantie op geëmancipeerde kinderen en dus ook op een vreedzame samenleving waar men de andere niet discrimineert maar respecteert.'

PERZISCHE GEWOONTEN

Het raakt haar nog altijd dat haar vaderland een regime heeft dat vrouwen en mensen onderdrukt. Want ook al leeft ze hier nu meer dan vijftien jaar, ergens blijft er nog altijd dat Perzische gevoel. 'Wij kunnen met het gezin genieten van sommige eeuwenoude tradities die we van onze Perzische voorouders meekregen. Zoals op de avond van 21 december, de langste nacht van het jaar. Dan maken we een tafel klaar met watermeloen, granaatappels, grenadine, een spiegel en allerlei nootjes. Tijdens die nacht vierten we – zoals in de oude Perzische geschiedenis – de geboorte van de zon en de overwinning van het licht op de duisternis. We lezen voor uit de gedichten van Hafez, een Perzische dichter die uit de 14e eeuw. Op die momenten komen mijn Perzische roots naar boven en voel ik dat ik ook dat stukje identiteit altijd zal blijven koesteren.'

FR LIBERTÉ DE PENSÉE

En 1999, la vie de Darya Safai a connu un changement radical. Elle a fui l'Iran avec son mari. Leur but? Echanger la dictature de leur patrie contre une vie de liberté en Belgique. 'La Belgique est le pays où je me suis à nouveau sentie libre. Ce sentiment n'a pas de prix. Et même si je vis aujourd'hui dans un pays où les droits de l'homme sont respectés, l'activiste que je suis ne trouvera pas le repos aussi longtemps que les droits de l'homme seront bafoués ailleurs dans le monde. Pour moi, les droits de l'homme sont au-dessus de tout système politique. Je continue à m'opposer à l'idée que les droits de l'homme ou de la femme sont violés au nom d'une culture, d'une idéologie ou d'une religion. Je veux que mes enfants apprennent à penser avec un esprit critique, pour qu'ils ne se sentent obligés d'accepter certains dogmes plus tard. Pouvoir penser pour soi est une valeur fondamentale.'